

Sveučilišni glasnik

Glas Slavonije

poseban prilog

23. veljače 2024.

broj 100

TEMA BROJA str. 6-9

100. BROJ SVEUČILIŠNOG GLASNIKA

RIJEĆ
REKTORA

prof. dr. sc.
Vlado GUBERAC

Sveučilišni glasnik, kao podlistak Glas Slavonije, izlazi mjesечно i donosi vijesti i informacije sa Sveučilišta u Osijeku. U svakom broju Glasnik donosi pomno odabranu aktualnu temu broja koja afirmira ideju strateškog planiranja razvoja i usavršavanja Sveučilišta na svim razinama. Sveučilišni glasnik obuhvaća prikaze i donosi nam razgovore značajnih osoba vezanih uz Sveučilište u Osijeku, predstavlja rad sastavnica te sveučilišnih časopisa i drugih sveučilišnih izdanja.

Uredništvo glasnika vodi brigu oko prezentacije i opisa novih studijskih programa, tema vezanih uz studije i studiranje u svrhu pravovremene informiranosti sadašnjih i budućih studenata koje potiče da izaberu osječko sveučilište kao mjesto svojeg studiranja.

Posebno me raduje bogatstvo priloga o temama koje se bave organizacijom i realizacijom znanstveno-istraživačkog rada kao i prilozi informativnog karaktera o međunarodnim projektima, konferencijama, manifestacijama, skupovima te prikazi mnogo-brojnih aktivnosti fakulteta i alumni klubova našega sveučilišta vezanih uz popularizaciju znanosti i umjetnosti, a sve u cilju poticanja kvalitete u znanosti i umjetnosti kojoj teže naši profesori i studenti.

Naši profesori i studenti osvajaju nagrade, priznanja na međunarodnim i domaćim festivalima, natjecanjima iz različitih područja te ostvaruju zavidne rezultate na znanstvenom i umjetničkom polju, a o tome se s ponosom može čitati u Sveučilišnom glasniku. Uime Uprave Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i osobno čestitam uredništvu i svim dopisnicima sa sastavnicama na izlasku 100. broja Sveučilišnog glasnika!

KLAVIR NA AUKOSU

str. 2

Službeni posjet
predstavnika Sveučilišta
Trakya, Republika Turska

str. 3

4. sjednica Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskoj 2023./2024. održana 31. siječnja 2024.

- Potvrda statusa gostujućeg nastavnika na sveučilišnim sastavnicama

dr. sc. Milan Z. Bjelica na Fakultetu elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija

Na temelju dostavljene dokumentacije o provedenom postupku provjere ispunjavanja uvjeta statusa međunarodno priznatog profesora, Odluke Fakultetskog vijeća Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija i pozitivnog Izvješća Stručnog povjerenstva za provjeru uvjeta za priznavanje statusa međunarodno priznatog znanstvenika i profesora u statusu gostujućeg nastavnika na Fakultetu elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija, Senat je donio Odluku o potvrdi statusa gostujućeg nastavnika, dr. sc. Milanu Z. Bjelicu, državljaninu Republike Srbije, međunarodno priznatom znanstveniku u statusu gostujućeg nastavnika te mu povjera izvođenje nastave na kolegiju *Digitalna videotehnika* na sveučilišnim diplomskim studijima: Elektrotehnika, Računarstvo i Automobilska računarstvo i komunikacije.

dr. sc. Dejan Donev na Fakultetu za dentalnu medicinu i zdravstvo

Na temelju dostavljene dokumentacije o provedenom postupku provjere ispunjavanja uvjeta statusa međunarodno priznatog profesora, Odluke Fakultetskog vijeća Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo i pozitivnog Izvješća Stručnog povjerenstva za provjeru uvjeta za priznavanje statusa međunarodno priznatog znanstvenika i profesora u statusu gostujućeg nastavnika na Fakultetu za dentalnu medicinu i zdravstvo, Senat je donio Odluku o potvrdi statusa gostujućeg nastavnika, dr. sc. Dejanu Donevu, državljaninu Republike Makedonije, uglednom inozemnom znanstveniku i profesoru u rangu redovitog profesora te mu povjera izvođenje nastave na kolegijima: *Filozofija i etika u sestrinstvu* na sveučilišnom prijediplomskom studiju Sestrinstvo, Etika u zdravstvu na sveučilišnom prijediplomskom studiju Fizioterapija te *Etika u dental-*

noj medicini na sveučilišnom integriranom prijediplomskom i diplomskom studiju Dentalna medicina na Fakultetu za dentalnu medicinu i zdravstvo u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

prof. dr. sc. Martin Kruschewski na Medicinskom fakultetu

Na temelju dostavljene dokumentacije o provedenom postupku provjere ispunjavanja uvjeta statusa međunarodno priznatog profesora, Odluke Fakultetskog vijeća Medicinskog fakulteta Osijek i pozitivnog Izvješća Stručnog povjerenstva za provjeru uvjeta za priznavanje statusa međunarodno priznatog znanstvenika i profesora u statusu gostujućeg nastavnika na Medicinskom fakultetu, Senat je donio Odluku o potvrdi statusa gostujućeg nastavnika, prof. dr. Martinu Kruschewskom, izvanrednom profesoru Sveučilišta u Kölnu i specijalistu opće kirurgije, torakalne kirurgije, visceralne i vaskularne kirurgije, te mu povjera izvođenje nastave iz kolegija *Klinička kirurgija (opća + dječja)* na sveučilišnom integriranom prijediplomskom diplomskom studiju Medicina na njemačkom jeziku na Medicinskom fakultetu Osijek u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

● Davanje suglasnosti na Statut Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu

Senat je dao suglasnost na Statut Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku koji je na prijedlog v. d. dekana Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu donijelo Fakultetsko vijeće Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu 12. rujna 2023. godine. Odbor za statutarnu i pravnu pitanja, kao ovlašteno nadzorno tijelo Rektora Sveučilišta s nadzornim ovlastima u provedbi nadzora nad uskladnjajem statuta sveučilišnih sastavnica s pravnom osobnosti sa Statutom Sveučilišta, proveo je nadzor nad uskladnjajem Statuta Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Đakovu sa Statutom Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Na temelju dostavljene dokumentacije i prihvaćanjem Izvješća Povjerenstva o provedbi postupka provjere ispunjenosti uvjeta za izvođenje programa cijeloživotnog učenja "Upravljanje ICT projektima: od tradicionalnog do agilnog" na Ekonomskom fakultetu certe. Nabava takvog klavira značajna je i za grad Osijek, ali i za šire područje jer su se time stvorili uvjeti mladoj populaciji za sudjelovanje u kulturnim i umjetničkim aktivnostima koje su važan aspekt uključenosti u društvo. Vjerujemo da će i vrhunski hrvatski i svjetski pijanići doći u naš grad i na naše Sveučilište održati svoje koncerte i *master class* radionice. Posjedovanje takvog instrumenta usmjerenog je na prevladavanje ograničenja pristupa mlađih osoba kulturnim i umjetničkim sadržajima te omogućuje održavanje koncepta mladih umjetnika, različitih europskih piano susreta i međunarodnih natjecanja.

● Sveučilišno izdavaštvo

votnog učenja na **Ekonomskom fakultetu**. Taj program cijeloživotnog učenja u skladu je sa standardima skupova ishoda učenja upisani u Registru Hrvatskog kvaličifikacijskog okvira.

● Davanje suglasnosti na program cijeloživotnog učenja pod nazivom "Program obrazovanja za stjecanje mikrokvaliifikacije stručnjak/inja za umjetnu inteligenciju" na Fakultetu turizma i ruralnog razvoja u Požegi

Na temelju dostavljene dokumentacije i prihvaćanjem Izvješća Povjerenstva o provedbi postupka provjere ispunjenosti uvjeta za izvođenje programa cijeloživotnog učenja "Program obrazovanja za stjecanje mikrokvaliifikacije stručnjak/inja za umjetnu inteligenciju" Senat Sveučilišta Osijeku dao je suglasnost na ustroj i izvedbu navedenog programa cijeloživotnog učenja na **Fakultetu turizma i ruralnog razvoja u Požegi**. Taj program cijeloživotnog učenja u skladu je sa standardima skupova ishoda učenja upisanim u Registru Hrvatskog kvaličifikacijskog okvira.

Povjerenstvo za izdavačku djelatnost razmatralo je prijedlog za izdavanje sveučilišnog udžbenika pod nazivom "Suvremena pedijatrija" i utvrdilo da su ispunjeni svi uvjeti prema Pravilniku o izdavačkoj djelatnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te je predložio Senatu izdavanje sveučilišnog udžbenika. Na prijedlog Povjerenstva za izdavačku djelatnost Senat je donio odluke o izdavanju suglasnosti za izdavanje sveučilišnog udžbenika naslovljene "Suvremena pedijatrija" urednice doc. dr. sc. Irene Bralić i suradnika.

Također, Povjerenstvo za izdavačku djelatnost razmatralo je prijedlog za izdavanje sveučilišnog udžbenika "Psihijatrija" te utvrdilo da su ispunjeni svi uvjeti prema Pravilniku o izdavačkoj djelatnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Povjerenstvo je predložio Senatu izdavanje spomenutog sveučilišnog udžbenika. Na prijedlog Povjerenstva za izdavačku djelatnost Senat je donio odluke o izdavanju suglasnosti za izdavanje sveučilišnog udžbenika pod nazivom "Psihijatrija" urednice prof. dr. sc. Dunje Degmećić i suradnika.

- Razrješenje predstavnika studenata i potvrda izbora predstavnika studenta za novog člana Senata

Skupština Studentskog zboru Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku prihvati je dana 15. siječnja 2024. godine pisanu ostavku Luke Jurčevića, studenta Ekonomskog fakulteta na dužnosti predsjednika Studentskog zboru Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Razrješenjem studenta Luke Jurčevića za predstavnika studenata u Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku izabran je na temelju Odluke Skupštine Studentskog zboru Mirko Vukoja, predsjednik Studentskog zboru Sveučilišta Jurja Strossmayera u Osijeku i student Fakulteta agrobiotehničkih znanosti u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Izabrani član Senata iz reda predstavnika studenta nastavlja mandat razrješenog predstavnika studenata, u skladu s posebnim Zakonom, Statutom Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Statutom Studentskog zboru Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

● Prijedlog kandidata sveučilišnih sastavnica za izbor članova matičnih odbora

U skladu s Javnim pozivom za predlaganje kandidata za članove Matičnih odbora, objavljenog na mrežnim stranicama Ministarstva znanosti i obrazovanja od 15. siječnja 2024. godine, sveučilišne sastavnice kao ovlašteni predlagatelji dostavile su Senatu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku prijedlog kandidata za imenovanje članova matičnih odbora za pojedina znanstvena područja, umjetničko područje i interdisciplinarno znanstveno područje prema pojedinim poljima, te dijelovima umjetničkog područja. U skladu s navedenim Senat je prihvatio prijedloge sveučilišnih sastavnica i utvrdio 27 kandidata za imenovanje članova matičnih odbora.

KLAVIR NA AUKOSU

Antonija MATIĆ

Prvi osječki koncertni klavir, Grand piano Fazioli 278, jedinstvene crvene boje, što je boja naše Akademije, primarno je nabavljen za potrebe razvijanja izvrnosti u realizaciji nastavnih sadržaja glazbene umjetnosti, posebice studija Klavira, kako bi se omogućilo studentima i profesorima Akademije veću vidljivost u nacionalnom prostoru te ih se zadrgalo na našem Sveučilištu. Nadalje, namjera je otvoriti prostor i učenicima glazbenih škola iz županijskog i šireg regionalnog okruženja da na njemu odsviraju svoje važne kon-

Nabavu klavira podržale su i glazbene škole diljem Hrvatske jer će klavir omogućiti koncerte njihovih učenika, gostujućih glazbenika te ostalih sadržaja koji im trenutačno nedostaju. Koliko je važna ta inicijativa, upućuje i činjenica da je među prvima donaciju realizirala Osječko-baranjska županija čime je pokazana briga o ravnomjernom razvoju kulture i umjetnosti u Republici Hrvatskoj. Slijedeći Županiju, inicijativu je podržao i Grad Osijek čime Grad i Osječani dobivaju na vidljivosti u nacionalnim i europskim kulturnim prostorima kao i Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Poseban doprinos nabavi koncertnog klavira dali su studenti naše Akademije koji su svojim projektima i nastupima doprinijeli prikupljanju sredstava.

SLUŽBENI POSJET PREDSTAVNIKA SVEUČILIŠTA TRAKYA, REPUBLIKA TURSKA

Emina BERBIĆ KOLAR

Na Sveučilištu J. J. Strossmayera u Osijeku te na njegovoj sastavničici Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti od 14. do 17. siječnja 2024. boravila je delegacija sa Sveučilišta Trakija radi jačanja međusveučilišne i međuinstitucijske suradnje. Delegaciju je predvodio prorektor Sveučilišta u Trakiji profesor Ahmet Hamdi Zafer. Dana 15. siječnja održan je sastanak s rektorem prof. dr. sc. Vladom Gubercem te prorektorma prof. dr. sc. Sonjom Vilom i prof. dr. sc. Damirom Matanovićem te dekanicom Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti prof. dr. sc. Eminom Berbić Kolar. Na sastanku su odredene temeljne smjernice buduće suradnje između dvaju sveučilišta.

Dana 16. siječnja 2024. održan je sastanak s upravom i zaposlenicima Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti. Sastanku su nazočili dekanica Fakulteta prof. dr. sc. Emina Berbić Kolar, prodeka-

nica za nastavu izv. prof. dr. sc. Lidija Bakota, prodekanica za znanost izv. prof. dr. sc. Maja Brust Nemet, prodekanica za studijske programe i razvoj izv. prof. dr. sc. Ksenija Romstein, prodekan za poslovanje i međunarodnu suradnju izv. prof. dr. sc. Vjekoslav Galzina, doc. dr. sc. Lidija Nikolić, doc. dr. sc. Ana Popović, prof. dr. sc. Ahmet Hamdi Zafer, prorektor trakijskoga sveučilišta,

prof. art. Gökner Bilgin, prof. art. Mustafa Kurt, Musa Eren İskodrali i Sela Can Dökmeci. Na sastanku su dogovorene konkretne mogućnosti suradnje u vidu mobilnosti nastavnog i nenastavnoga osoblja te odlazne i dolazne mobilnosti studenata, realizacije zajedničkih projekata, konferencijske radionice, održavanja nastave. Sve je sastanke pratio i simultano prevodio dr. sc. Enes Turbić s Institu-

ta za proučavanje Balkana sa Sveučilišta Trakija. Nakon sastanka održan je koncert trakijskoga akademskog ansambla. Akademski ansambl trakijskoga sveučilišta svirao je u čast Sveučilištu J. J. Strossmayera izvodeći skladbe koje su imale cilj povezati dvije kulture, dvije nacije kroz glazbeni izričaj. Akademski ansambl trakijskoga sveučilišta predvodio je prorektor prof. dr. sc. Ahmet Hamdi Zafer (1. violina), Gökner Bilgin (2. violina), Mustafa Kurt (viola), Musa Eren İskodrali (čelo), Sela Can Dökmeci (kontrabas). Izveli su sljedeći program: A. Piazzolla - Adios Nino, A. Piazzolla - Libertoango, J. Sibelius - Valse Trieste, B. Bartok - Romanian Folk Dances, J. Slavenski - Voda Zvira, G. Bregović - Underground Tango, T. Quliyev - Akşam Mahnisi, A. Bekirov - Nazende Sevgilim, Kev-

ser Hanım - Nihavent Longa. Prepuna dvorana Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti pokazala je vrijednost umjetničkoga doživljaja koji su nam donijele kolege i dugogodišnji suradnici iz Edirna, Republika Turska.

Suradnja između Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti i Sveučilišta u Edirnu traje punih 15 godina, svakako je vrijedno spomenuti da je suradnja započeta 2009. godine kada je trudom i entuzijazmom naše sastavnice i tadašnje uprave dekanice prof. dr. sc. Andelke Peko i prof. dr. sc. Damira Matanovića, tadašnjega prodekanica za međunarodnu suradnju, te prof. dr. sc. Emine Berbić Kolar osnovana prva Katedra hrvatskoga jezika u Republici Turskoj na kojoj je tadašnja profesorica Emina Berbić Kolar bila prvom profesoricom hrvatskoga jezika. Nadamo se da ćemo u bliskoj suradnji oživjeti postojeći studijski program hrvatskoga jezika na Sveučilištu Trakija te da bi se usporedno mogao otvoriti i lektorat hrvatskoga jezika čime bi se dosadašnja suradnja podigla na višu razinu.

Erasmus+ KA2 projekt FAZOS-a

Suradnja u primjeni inovativnih metoda za procjenu ljekovitog bilja sa središnjom ulogom u farmaciji, poljoprivredi i prehrani (EURO-PLANT-ACT)

Karolina VRANDEČIĆ

Utjeku je provedba Erasmus+ KA2 projekta "Suradnja u primjeni inovativnih metoda za procjenu ljekovitog bilja sa središnjom ulogom u farmaciji, poljoprivredi i prehrani" (EURO-PLANT-ACT) čiji je nositelj Victor Babe University of Medicine and Pharmacy iz Temišvara, a partneri su Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku,

Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek, University of Life Sciences "King Mihai I" iz Temišvara, University of Calabria iz Rende i Romanian employer's league of the milling, bakery and flour based products industry (ROM-PAN) iz Bukurešta. Projekt je započeo početkom rujna 2022. godine i traje do kraja kolovoza 2024. godine, a suradnici su na projektu s Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek: prof. dr. sc. Karolina Vrandečić, prof. dr. sc. Jasenka Čosić, prof. dr. sc.

Renata Baličević, doc. dr. sc. Marija Ravlić i dr. sc. Daniel Haman. Ciljevi su projekta razvoj partnerstva transnacionalne suradnje kao i zajedničke inicijative za suradnju i razmjenu dobrih praksi na europskoj razini koja bi dovela do prijenosa znanja u području ljekovitog bilja, tehnologije i proizvoda od biljnih ekstrakata sa središnjom ulogom u prehrani, farmaciji i poljoprivredi kako bi povećali međupovezanost, inovativnost, uključenost i digitalizaciju u

visokom obrazovanju. U okviru projekta trenutačno se kreira nastavni plan i priručnik te educiraju studenti diplomskih i doktorskih studija iz farmacije, medicine, biologije i agronomije, prvenstveno iz područja primjene ljekovitog bilja (ukupno 72 studenta iz partnerskih zemalja). To je samo jedan projekt u nizu gdje se poljoprivreda uspješno spaja s farmacijom kako bi se ljekovito bilje što uspješnije primijenilo i koristilo za ljudsku dobrobit.

PROJEKTI SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

**Predstavljamo
projekte Fakulteta
agrobiotehničkih
znanosti i
Akademije
za umjetnost
i kulturu,
znanstveno/
umjetničko-
nastavnih
sastavnica
Sveučilišta u
Osijeku**

Znanstvenoistraživačka djelatnost Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku odvija se kroz interne znanstvenoistraživačke projekte znanstveno/umjetničko-nastavnih sastavnica Sveučilišta, projekte Ministarstva znanosti i obrazovanja, Hrvatske zaklade za znanost i druge znanstvenoistraživačke i stručne projekte na nacionalnoj i međunarodnoj razini koji se provode u okviru STEM područja znanosti (prirodne znanosti, tehničke znanosti, biomedicina i zdravstvo, biotehničke znanosti) te društveno-humanističkoga (DH) područja (društvene znanosti, humanističke znanosti) i interdisciplinarnoga područja znanosti. U prethodnim brojevima Sveučilišnoga glasnika upoznali smo vas s odobrenim projektima u okviru operativnog programa "Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020." iz područja istraživanja, tehnološkoga razvoja i inovacija financiranog sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskoga fonda. Predstavili smo projekte u okviru operativnog programa "Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020.", projekte Hrvatske zaklade za znanost, središnje institucije koja osigurava finansijsku potporu temeljnim, primjenjenim i razvojnim znanstvenim istraživanjima u okviru programa:

"Istraživački projekti", "Uspostavljeni istraživački projekti", projekti u okviru programa "Razvoj karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti", projekte Agencije za mobilnost i programe Europske unije u okviru programa Erasmus+ 2014. - 2020., najvećega programa Europske unije za obrazovanje, ospozobljavanje, mlade i sport. Predstavljen je i dio aktivnosti u okviru COST programa. COST (European Cooperation in Science and Technology) je najstariji europski program, uspostavljen 1971., koji promiče suradnju među znanstvenicima, omogućava razvoj novih ideja i inicijativa te uspostavlja mrežu među znanstvenicima, ali i nevladnim organizacijama kao i malim i srednjim poduzećima kojima u Republici Hrvatskoj koordinira Ministarstvo znanosti i obrazovanja. U prethodnim brojevima Glasnika predstavljen je EUKI projekt kojemu je svrha poticanje klimatske suradnje unutar Europske unije kako bi se ublažile emisije stakleničkih plinova. Po prvi je put predstavljan projekt u sklopu programa Horizon Europe Framework Programme (HORIZON) koji se provodi po načelima Novoga europskog Bauhausa (NEB), a čine ga tri temeljne vrijednosti: održivost, estetika i uključivanje koje povezuju znanost, tehnologiju i inženjerstvo s kulturom i umjetnošću. U ovome broju Sveučilišnoga glasnika predstavljamo znanstvenoistraživačke projekte Fakulteta agrobiotehničkih znanosti i Akademije za umjetnost i kulturu, znanstveno/umjetničko-nastavnih sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Fakultet agrobiotehničkih znanosti u okviru COST programa sudjeluje u provedbi projekta: "Poboljšanje života domaćih životinja - postavljanje temelja za pozitivnu dobrobit životinja (LIFT)", a sudruga je na projektu prof. dr. sc. Boris Antunović. Projektu je cilj da pozitivna dobrobit životinja postane prikladna za protokole procjene dobrobiti kako bi bilo moguće realno procijeniti kvalitetu života domaćih životinja. Akademija za umjetnost i kulturu sudjeluje u provedbi projekta u okviru Erasmus+ programa: COSMO - Developing a Cosmetology vocational diploma to increase the employability for Women", a voditelj je projekta prof. art. dr. sc. Berislav Jerković. Cilj je projekta potreba povećanja zapošljivosti žena te stvaranja prikladnoga radnoga okruženja za žene na način koji im omogućava finansijsko uzdržavanje, stvaranje vlastitih tvrtki i uspješno sudjelovanje na tržištu rada.

FAKULTET AGROBIOTEHNIČKIH ZNANOSTI OSIJEK

Poboljšanje života domaćih životinja - postavljanje temelja za pozitivnu dobrobit životinja (LIFT)

Boris ANTUNOVIĆ

- **Nositelj projekta:** Sveučilište u Aarhusu, Danska
- **Voditelj projekta:** prof. dr. sc. Margit Bak Jensen
- **Članovi Upravljačkog odbora iz Hrvatske:** prof. dr. sc. Boris Antunović, Fakultet agrobiotehničkih znanosti Sveučilišta u Osijeku, izv. prof. dr. sc. Željka Mesić, Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- **Mrežna stranica:** <https://liftanimalwelfare.eu/>
- **Vrijednost projekta:** 600 000 EUR
- **Razdoblje provedbe projekta:** 4 godine (1. 11. 2023. do 1. 11. 2027.)
- **Izvor financiranja:** Europska suradnja u znanosti i tehnologiji (EU COST akcija)

Opis projekta

Istraživanja o dobrobiti životinja do sada su se uglavnom bavila smanjenjem negativnih iskustava kao što su bol i patnja. Pozitivna dobrobit životinja usmjerena je na pružanje životinjama iskustava koja izazivaju pozitivne emocije. Umjesto da samo eliminiramo negativne aspekte, težimo povećanju pozitivnih iskustava kao što su pružanje životinjama prilike za pozitivne društvene interakcije, ugodan socijalni život ili za igru. Relativno nedavna promjena fokusa, s negativnog na pozitivno, otvara mnoga pitanja o tome što čini pozitivno blagostanje životinja i kako se ono može procijeniti. Nekoliko se izraza koristi za različite aspekte pozitivnog blagostanja, uključujući pozitivne emocije, pozitivnu afektivnu uključenost, kvalitetu života

Poboljšanje života domaćih životinja

Goveda na pašnjaku u Švicarskoj

i sreću. Korištenje različitih pojmoveva bez jasnih definicija doprinosi nejasnoćama o tom novom području istraživanja. Sveukupni cilj LIFT-a jest unijeti koheziju u znanstvena istraživanja EU-a o pozitivnoj dobrobiti životinja, istovremeno osiguravajući da su znanje, razumijevanje i budući planovi uskladeni s neakademskim dionicima u EU-u. Povećanje mogućnosti za pozitivna iskustva kod životinja u skladu je s očekivanjima potrošača. Svake godine proizvedu se milijarde domaćih životinja za ljudsku prehranu, a često se te životinje drže na načine koje društvo ne prihvata. Stoga je neophodno razviti načine za procjenu imaju li životinje zadovoljavajuću pozitivnu dobrobit životinja u takvim komercijalnim sustavima i kako možemo poboljšati njihovu dobrobit. Trenutačno se ne zna mnogo o pozitivnim iskustvima životinja jer je fokus već dugo bio na negativnim isku-

stvima domaćih životinja na farmama. No, odsutnost negativnih iskustava, kao što su bol, glad ili patnja, ne zadovoljava potrebe društva. Osim toga, zanima nas je li životinja proživjela svoj život u skladu s potrebama svoje vrste ispunjen pozitivnim emocijama. Postavlja se pitanje kako izmjeriti životinsku sreću, zadovoljstvo i općenito mentalno iskustvo životinje. Ne možemo ih izravno pitati kako se osjećaju. Međutim, moguće je mjeriti i procijeniti neizravne parametre o njihovu emocionalnom stanju kao što su glasanje, izrazi lica, pokreti ugode i sl. Mnoge od tih tehnika trebaju daljnji razvoj i uključivanje informacijskih tehnologija prije nego što se mogu šire primijeniti u praksi za procjenu pozitivne dobrobiti. Osim parametara same životinje, neophodno je procijeniti i parametre njihova okoliša i uvjeta u kojima se one užgajaju. Projekt ima potencijal promijeni-

ti filozofiju oko dobrobiti životinja. Do sada su poboljšanja u smislu podizanja dobrobiti životinja napredovala malim koracima. Uključivanje pozitivne dobrobiti značilo bi velik korak naprijed u poboljšanju kvalitete života domaćih životinja. Također će povećati naš uvid u ono što životinje doživljavaju na emocionalnoj razini. Cilj je da pozitivna dobrobit životinja postane prikladna za protokole procjene dobrobiti kako bi bilo moguće realno procijeniti kvalitetu života domaćih životinja. Farmeri, prehrambena industrija i certifikacijska tijela sve su više zainteresirani za uključivanje aspekata pozitivne dobrobiti u svoje programe, no praktična primjena uvelike nedostaje. Suradnje između istraživača, farmera, industrije i nevladinih organizacija na regionalnoj i europskoj razini potrebne su za uključivanje pozitivnih aspekata dobrobiti životinja u praksi kako bi se osigurala vjerodostojnost procijenjene dobrobiti. U budućnosti bi to omogućilo farmerima da izmjere koliko su zadovoljeni aspekti pozitivne dobrobiti na svojim imanjima te koliko su same životinje zadovoljne životom na određenoj farmi. Putem certifikacijskih kuća to bi omogućilo označavanje proizvoda oznakama koje dokazuju da životinje s njihove farme ne samo da su slobodne od boli i patnje već da tamo provode ugodan i dostojanstven život. Kupcima bi to omogućilo da prepoznačaju proizvode s takvih farmi s pomoću jasnih deklaracija na proizvodima. COST (Europska suradnja u znanosti i tehnologiji) je europska organizacija za finansiranje istraživačkih i inovacijskih mreža. COST su aktivnosti četverogodišnji projekti umrežavanja koji ma je cilj povezati istraživačke inicijative diljem Europe i šire te omogućiti istraživačima i inovatorima da razvijaju svoje ideje u znanosti i tehnologiji. COST ne financira istraživačke aktivnosti, ali finančira aktivnosti umrežavanja i istraživačke suradnje. COST naglašava uključenost i jednakost u svojim aktivnostima i pruža dodatnu potporu mlađim istraživačima (ispod 40 godina), ženama u znanosti i sudsionicima iz zemalja u kojima je istraživanje manje intenzivno, koje se nazivaju ciljne zemlje. Trenutačan popis ciljanih zemalja (ITC) uključuje: Albaniju, Armeniju, Bosnu i Hercegovinu, Bugarsku, Cipar, Češku Republiku, Estoniju, Hrvatsku, Gruziju, Grčku, Madarsku, Litvu, Latviju, Maltu, Moldaviju, Crnu Goru, Poljsku, Portugal, Rumunjsku, Sloveniju, Slovačku, Republiku Sjevernu Makedoniju, Republiku Srbiju, Tursku i Ukrajinu. LIFT projekt trenutačno uključuje 43 zemlje svijeta i preko 250 stručnjaka u području dobrobiti životinja. Broj sudsionika i dalje raste što govori o velikom interesu za temu.

Berislav JERKOVIĆ/
Fotografije s Kick off Meetinga,
Amman, Jordan veljača 2023.

- Program; Erasmus+ Programme (ERASMUS)
- Poziv: Capacity building in the field of Vocational Education and Training (VET) (ERASMUS-EDU-2022-CB-VET)
- Naziv projekta: Developing a Cosmetology vocational diploma to increase the employability for Women
- Trajanje projekta: 1. 1. 2023. – 1. 1. 2026.
- Nositelj: Inventage Advisory Group – International Strategic and Operational Consult (GSMC), Francuska
- Partneri:
  1. The University of Jordan, Jordan
  2. National University College of Technology, Jordan
  3. Suez Canal University, Egypt
  4. Al-Azhar University, Egypt
  5. University of Sousse – Tunisia
  6. University of Monastir – Tunisia
  7. University of Florence – Italy
  8. Josip Juraj Strossmayer University of Osijek – Croatia

O projektu:

Ideja za razvoj strukovne diplome kozmetologije (COSMO) došla je iz potrebe povećanja zaposljivosti žena, stvaranja prikladnog radnog okruženja za žene na način koji im omogućava finansijsko uzdržavanje, stvaranje vlastitih tvrtki i uspješno sudjelovanje na tržištu rada. Ovaj program je biti pogodan i za žene izbjeglice i žene s invaliditetom omogućujući im da nauče vještine, stvore poslovnu karijeru i postanu utjecajno društva. Diploma kozmetologije uključuje usvajanje nastavnog plana i programa koji pokriva sve znanstvene i praktične aspekte kozmetologije te na suvremen način koristiti i napredne tehnologije, proizvode i alate. Također, projekt pokriva i razvoj vještina potrebnih korisnicima ove edukacije na tržištu rada kao što su socijalno komunikacijske vještine, korisničke usluge, osnove upravljanja vremenom te prodaju kozmetičkih

AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU U OSIJEKU

„COSMO – Developing a Cosmetology vocational diploma to increase the employability for Women“

usluga i proizvoda. Ovi ciljevi će se postići uz pomoć evropskih partnera čija je stručnost ključna za implementaciju COSMO-a. Program ima za cilj uspostaviti mrežu suradnje između visokih učilišta, poduzeća i središta strukovnog obrazovanja. Projekt također promiče izgradnju kapaciteta akademskog osoblja o ovom novom području vještina i znanja o kozmetologiji kako bi se korisnicima projekta omogućilo stjecanje diplome. Program obrazovanja će se saštati od brojnih predmeta, tečajeva, stručnih praksi. Svi ti sadržaji će biti osmišljeni s jasnim ishodom učenja i didaktičkim materijalima akreditiranim na svakom partnerском sveučilištu, a također će biti prilagođeni i za korištenje novih tehnologija.

Prema Međunarodnoj organizaciji rada, "dostupni dokazi u regiji MENA (Bliski istok i sjeverna Afrika) o razinama profesionalnih obuka pokazuju pozitivne učinke na žensko samopoštovanje i poduzetničke stavove." To je poseb-

no važno za zaposljivost žena u prvom planu budući da je npr. u Jordanu nezaposlenost među ženama dvostruka u odnosu na muškarce. Osim toga, žene su kroz povijest morale prijeći brojne društvene barijere i ograničenja kako bi uspjeli u profesionalnom smislu, što zahtijeva maksimalan angažman i pružanje podrške društva za ispravljanje ove razlike. U regiji MENA (Bliski istok i sjeverna Afrika) žene imaju najnižu participaciju radne snage u svijetu. Kao takav, projekt COSMO će se uhvatiti u koštac stalne rodne nejednakosti i generirati napredak u odnosu na obrazovanje i rad.

Ovaj projekt ima nekoliko ciljeva:

1: Osnaživanje žena u društvu i povećanje njihove aktivne uloge u gospodarstvu dajući im priliku za provedbu vlastitog projekta i smanjenje jaza između muškaraca i žena u smislu mogućnosti profesionalnog postignuća.

2: Pružanje mogućnosti rada za žene u skladu s kulturom lokalne zajednice (ideja rada za žene u mješovitom muško-ženskom okruženju često se smatra neprihvatljivom u istočnim društvinama).

3: Za ovaj projekt nije potrebno prethodno obrazovanje, srednja škola; prisutnost talenata ili motivacije za učenje je dovoljna.

4: Pružanje prilika za zaposljavanje završenim korisnicima projekta i rad u okviru samog projekta

5: Kada se poveća broj diplomiranih žena u ovoj profesiji i kada im se pruže prilike otvoriti vlastite tvrtke, to će se odzadivati generalno na žene u lokalnoj zajednici olakšavajući im pristup kozmetičkim centrima i njihov pristup kozmetičkim uslugama.

Projekt COSMO-a želi osigurati prikladno radno okruženje za žene na način da omogući završenim, diplomiranim ko-

rismicima programa samostalno finansijsko uzdržavanje i prevladavanje egzistencijalnih problema s kojima se suočavaju.

Faze projekta su sljedeće:

1. Uspostaviti snažnu suradnju između sveučilišta, poduzeća i centara za strukovno ospozobljavanje kako bi se razvili učinkoviti obrazovni programi u području kozmetologije koji zadovoljavaju potrebe tržista i zajednica. Izrada Memoranduma o suradnji.

2. Priprema i objava dokumenta koji sažima ključne kompetencije potrebne poslodavcima u Jordanu i sjevernoj Africi u području kozmetologije. Održavanje radionica uz naznacu specijaliziranih tvrtki i centara za strukovno ospozobljavanje provedeno radi postizanja dogovora oko konačnih kurikulumi obrazovnog programa.

3. Izgraditi kapacitete akademskog osoblja, profesora koji

će predavati na partnerskim sveučilištima, stručnjaci iz različitih domena područja kozmetologije (organiziranje edukacija "Training of Trainers" u Europi). Također će i određene grupe studenata imati priliku pohađati radionice u europskim zemljama.

4. Uspostavljanje centara obuke, laboratorija, priprema nastavnih materijala i priprema za diplomu kozmetologije na sveučilištima partnerima. Nabava potrebne opreme za frizerske, šminkerske, maserske praktikume kao i one za njegu kože, koje su dizajnirane za obuku studenata, podizanje njihove učinkovitosti i pružanje praktičnog iskustva o u tom području.

5. Kreirat će se virtualne platforme za učenje. Tečajevi će biti pripremljeni kao E-tečajevi i bit će postavljeni na platformu za projektno učenje, tako da će projektni partneri imati puni pristup njegovom sadržaju i potrebnom ažuriranju.

6. Osigurati optimalnu kvalitetu, strukturu, procese i rezultate projekta. Plan ocjenjivanja izradit će Povjerenstvo za kvalitetu - odradivati će se različite provjere kvalitete projekta shodno različitim aktivnostima. Primjenjivat će se protokol praćenja Ishoda učenja. Imenovati će se vanjski evaluator (EE) koji će biti neovisni element evaluacije projekta.

7. Učinkovito širiti informacije o aktivnostima projekta i komunicirati njegove rezultate kako bi se osigurala kontinuirana implementacija ishoda projekta nakon njegovog trajanja. Za učinkovito širenje izradit će se i strategija održivosti osigurana dobro uspostavljenom suradnjom s tvrtkama i centrima za strukovno ospozobljavanje. Izradit će se i ažurirati web stranica i stranice na društvenim mrežama projekta COSMO.

Završna konferencija projekta će se održati u Jordanu i planirana je za siječanj 2026. godine

Koordinator projekta u suradnji s partnerima odgovoran je za upravljanje projektom i koordinaciju svih razina, pojedinačna i aktera projekta. Izvješća o napretku projekta izradivat će se svakih šest mjeseci. Projekt vode Upravni odbor, Odbor za kvalitetu i Odbor za diseminaciju koji periodično održavaju sastanke onsite i online.

Održivost

Pozivamo na 6. Međunarodni znanstveni skup Evropski realiteti koji se bavi interdisciplinarnim promišljanjem i analizom kulturnih, obrazovnih, umjetničkih i znanstvenih politika u evropskom okružju kao i njihovim posledicama na specifične aspekte suvremenoga društvenog i kulturnog okruženja. Skup s različitim aktualnim temama održava se od 2013. godine. Prvi je skup tematizirao ulogu nacionalnog identiteta u okvirima Evropske unije, a drugi je 2015. godine problematizirao kulturne, obrazovne, umjetničke i znanstvene politike u kontekstu 200. godišnjice rođenja Josipa Jurja Strossmayera. Treći skup, održan 2017. godine, fokus je stavio

na suvremene medije i medijsku kulturu, a četvrti skup, održan 2019. godine, bio je vezan uz neizbjježne prilagodbe kulture, menadžmenta, kreativnih industrija, medija i javne komunikacije digitalnom okruženju. Peti skup, održan 2022. godine, nakon pandemije COVID-19 i stanke, za krovnu je temu imao moć te je propitivao tko i na koji način definira, prenosi i stvara moć te osnažuje sinergiju između kulturnih, obrazovnih, umjetničkih i znanstvenih politika te javnih komunikacija suvremenoga doba. Krovna tema skupa koji će se održati na Akademiji za umjetnost i kulturu u organizaciji Od-

sjeke za kulturu, medije i menadžment 2024. godine jest ODRŽIVOST u višesimetralnom značenju pojma. Koncept održivog razvoja aktualan je u teorijskim promišljanjima različitih znanstvenih područja od šezdesetih godina prošloga stoljeća, a tijekom vremena je značajno evoluirao. U posljednjih dvadesetak godina pojmom održivosti postao je sveprisutan u znanstvenoj i stručnoj literaturi, ali i u odabranim dokumentima razvojnih i drugih politika - od EU Strategije održivog razvoja 2001., pa do UN-ovih ciljeva održivog razvoja i Agende 2030. Dugo se pojma, zapravo, shvaćao izričito u svojem ekološkom značenju, stoga je bio sinonim za održivost okoliša. Danas, međutim, pojam održivosti, uz značajnu ekološku okupiranost, uključuje i ekonomsku i socijalnu dimenziju. Tako Agenda 2030 Ujedinjenih naroda donosi 17 globalno postavljenih ciljeva održivog razvoja iz kojih je razvidno kako ekološka komponenta održivosti ne može biti jedina preokupacija suvremenih promišljanja ove teme. Veoma je važno kao dio održivosti razumijevati i: promicanje zaštite ljudskih prava, ravnoopravnosti spolova i suzbijanju spolne diskriminacije, zdrađevig životnog stila svih generacija, uključivosti i kvaliteti obrazovanja te promocije mogućnosti cjeloživotnog učenja. Nadalje, lokalnu zajednicu umjetničkim i kulturnim praksama učiniti inkluzivnima, si-

gurnima, prilagodljivima i održivima, doprinositi promociji miroljubivog i inkluzivnog društva, posebice osoba s invaliditetom, nacionalnih i dr. manjina, doprinositi zelenoj i digitalnoj tranziciji. Osim na rečeni dokument, naslanjam se i na Nacionalnu razvojnu strategiju Republike Hrvatske do 2030. u kojoj prepoznajemo odgovarajuće razvojne strategije te nacionalne i globalne smjernice održivog razvoja o kojima je također važno progovoriti i unutar tema na ovom znanstvenom skupu: razvoj znanstvenih područja koja proučavaju nacionalnu baštinu i teme bitne za nacionalni identitet; s obzirom na društvene promjene izazvane gospodarskim i tehnološkim postignućima, osiguravati veću potporu temeljnim, kao i interdisciplinarnim istraži-

TEMA BROJA

100. BROJ

Robert RAPONJA

Skreno zahvaljujem svim stalnim suradnicima i dopisnicima sa svih sastavnica Sveučilišta u povodu izlaska 100. Sveučilišnog glasnika. Sto brojeva predstavlja svojevrstan jubilej, a vaša predanost i marljivost u stvaranju svih dosadašnjih izdanja našeg mjesečnjaka neprocjenjive su. Neka i dalje vaša preporučnost budu aktivna, a stranice Sveučilišnog glasnika ispunjene zanimljivim i korisnim sadržajem za našu akademsku zajednicu koja uvelike doprinosi popularizaciji znanosti i umjetnosti, a sve to potiče razvoj našeg Sveučilišta koje s ponosom nosi ime Josipa Jurja Strossmayera, idejnog začetnika i materijalnog utemeljitelja visokog školstva u Hrvatskoj. Glasu Slavonije zahvaljujemo na podršci u kreiranju Sveučilišnog glasnika i želim da naša suradnja i dalje bude plodonosna, na obostrano zadovoljstvo.

GLASNIKOM POPULARIZIRAMO ZNANOST

Dragica STEINDL

Ovom prigodom izražavam zahvalnost autorima i svim članovima Uredničkog odbora na dugogodišnjoj i uspješnoj suradnji, koji su svojim vrijednim radom doprinijeli kvalitativnom osmišljavanju sadržaja Sveučilišnog glasnika te posebice čitateljima čija nam je podrška uvijek bila glavna motivacija za obavljanje toga iznimno zanimljivoga, ali istodobno i odgovornoga rada. Povezivanje znanosti i tehnologije stvara nove mogućnosti u istraživanju, globalno utječući na način našega života i predstavljajući velik izazov za čovječanstvo. Žnanost zatijelo može odgovoriti složenim izazovima današnjice i stvoriti nove mogućnosti za održivi razvoj i dobrobit čovječanstva. Stoga je iznimno važna popularizacija znanosti koja podrazumijeva izravno komuniciranje s javnošću zbog boljega razumijevanja znanosti i podizanja svijesti o važnim znanstvenim temama na popularan i razumljiv način. Vjerujem da smo čitateljima Sveučilišnog glavnika tijekom devetogodišnjega razdoblja uspjeli približiti znanstveno-istraživačku i umjetničku djelatnost Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u svim područjima znanosti/umjetnosti.

Želja i entuzijazam doveli su nas do pokretanja Glasnika, a nadamo se da će svršishodnost, kvaliteta i (samo) kritičnost doprinijeti njegovu unapređenju u sadržajnome i tehničkom smislu i da će potrajati više stotina brojeva. Radujem se nastavku daljnje suradnje i prezentiranju novih rezultata znanstvenih istraživanja osječke akademске zajednice, a Sveučilišnom glasniku sretan deveti rođendan i objava stotoga broja!

GLASNIK JE KONTINUIRAN KVALITETAN KRONIČAR ZBIVANJA NA OSJEČKOM SVEUČILIŠTU

Tomislav LEVAK

Prije gotovo deset godina bio sam još aktivni novinar koji je iza sebe imao već dugogodišnje iskustvo praćenja tema i događanja vezanih uz akademsku zajednicu, u prvom redu osječku. Iz te pozicije bilo je vidljivo kako Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, kao jedino u cijeloj istočnoj Hrvatskoj, nema službeno medijsko glasilo koje bi redovito bilježilo, pratilo i široj javnosti predstavljalo

bogate aktivnosti, programe i projekte koje su se redovito organizirale i realizirale na svim sveučilišnim sastavnicama te njihovim partnerskim i suradničkim institucijama i ustanovama. Stoga mi je bilo iznimno dragoo i još veći ponos da su čelnici Sveučilišta i vodećeg regionalnog dnevneg lista Glas Slavonije prihvatali ideju o pokretanju Sveučilišnog glasnika, a ja postao njegov prvi urednik, što je funkcija koju sam, počevši od ožujka 2015., obavljao punih pet godina, nadam se uspješno. Zbog brojnih obveza potom sam se morao zahvaliti na toj velikoj časti, ali zadovoljan sam što sam i dalje ostao pridruženim članom tako predanog i kompaktног uredništva. Naime, uz redovite poslove koje svaki član uredništva ima, nije nimalo lako

svakoga mjeseca kvalitetno osmišljavati, kreirati, opredeliti i objavljivati aktualne vijesti i informacije iz osječke akademске zajednice. Međutim, zahvaljujući entuzijazmu i energiji te širokoj mreži odličnih suradnika sa svih sastavnica, kao i iz Glas Slavonije, u tome se uspijeva, eto, već punih stotinu izdanja, na čemu od srca svima čestitam. Gledano iz današnje perspektive, Glasnik je i nadmašio prvotna očekivanja jer se prometnuo ne samo u svojevrsnog kontinuiranog kroničara zbivanja na našem Sveučilištu, već i u vrijednu arhivu koja već jest i bit će značajan izvor za neke aktualne i buduće sveučilišne i srodne publikacije. Gledano iz današnjeg raka, ne sumnjam da će se Glasnik i dalje razvijati i biti samo još bolji.

SVEUČILIŠNI GLASNIK – TISKANI MEDIJ KOJIM OSTVARUJEMO CILJ PROMOCIJE ZNANOSTI

Lidija GETTO

Danas, kada listamo 100. jubilarni broj Sveučilišnog glavnika, nakon devet godina suradnje našeg malog, ali entuzijastičnog tima, nakon niza sastanaka, razgovora što i kako predstaviti, kako Glasnik učiniti zanimljivim, s osobitim zadovoljstvom mogu reći da sam, iako to nije moja primarna struka, ponosna biti članicom uredničkog odbora. Glasnik Sveučilišta u Osijeku sadržajno je i tehnič-

ki izvrsno koncipiran, razvija se i raste, odlična je platforma za predstavljanje onoga što radimo, ne samo popularizacije znanosti nego i međuinstitucijske suradnje, studentskog života, alumni aktivnosti te omiljene kolumnе koja se bavi psihološkim temama. U ovom osvrtu na važnost Glasnika posebno bih naglasila njegovu ulogu u popularizaciji znanosti koji kao podlistak Glasa Slavonije informira o aktualnim dostignućima naše akademске zajednice u svim područjima znanosti i umjetnosti te tako približava znanost apsolutno svima. Objavljeni prilozi široj publici približavaju čime se osječka akademска zajednica bavi, a što bi bez Glasnika ostalo u okvirima laboratorija, predavaonica i sveučilišnih prostora. Premašujući priloge, iz mjeseca u mjesec, svih ovih devet godina, razbijamo predrasude o znanosti i rušimo barijere u odnosu na znanost koja se ponekad percipira kao "nedodirljiva i rezervirana" samo za uzak krug ljudi koji se njome bave.

Cini se da je Glasnik postao naš imperativ! Vjerujem da kolege koji surađuju u pripremi Glasnika dijele moje mišljenje, da je cilj koji je postavljen u pripremi prvega broja Glasnika ostvaren. Uspjeli smo održati tiskani oblik komunikacije u vrijeme kada se novine sve manje čitaju i kada digitalni mediji zamjenjuju novine koje držimo u rukama. Ovom prilikom želim zahvaliti svim našim suradnicima bez kojih ne bi bilo Glasnika. Glasniku želim još mnogo brojeva!

GLASILLO U FUNKCIJI SVEUČILIŠNE VIDLJIVOSTI

Damir ŠPANIĆ

Sveučilišni glasnik već od svojih prvih brojeva težio je biti prije svega pouzdan izvor provjerjenih informacija, a u ovih gotovo deset godina izlaženja i okruglih sto brojeva možemo reći kako je u toj težnji uspio, no i više od toga. Njegova uloga danas prerasta djelokrug informiranja te Sveučilišni glasnik dobiva još veću važnost preuzimajući dosljednim bi-

lježenjem svih značajnih događanja na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku ulogu svojevrsne arhive. Istovremeno, svojom lakovom dostupnošću širem društvu Sveučilišni glasnik akademskoj zajednici omogućuje uvek dobrodošlu vidljivost, samo ovaj put ne u obliku uniformiranih zapisnika i standardiziranih izvješća kakva, izvučena iz zastarjelih, prašnjava arhiva sveučilišta, poslovno izoliraju od interesa javnosti. Sveučilišni glasnik svojim prikazom događaja akademskoj zajednici pridaje dozu suvremenosti i novu životnost koja može privući zanimanje; zanimanje novih, budućih studenata. Informacija objavljena u Sveučilišnom glasniku tako prije svojeg arhiviranja ima ulogu perspektivu.

VAŽNOST SVEUČILIŠNOG GLASNIKA ZA FAKULTET AGROBIOTEHNIČKIH ZNANOSTI OSIJEK

Anea MIHAČLOVIĆ

Sveučilišni glasnik za Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek predstavlja platformu na kojoj Fakultet već dugi niz godina uspješno dokumentira svoje aktivnosti te informira širu javnost o svojim postignućima. Jedna od ključnih uloga Glasnika jest u tome to što daje uvid široj javnosti o različitim aktivnostima i projektima koje realiziraju naši zaposlenici, bilo da je riječ o znanstvenim istraživanjima, inovacijama ili edukativnim do-

gadajima našeg Fakulteta. Promicanjem fakultetskih aktivnosti Glasnik ne samo da slavi akademsku izvrsnost već potiče suradnju i razmjenu znanja među sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Studentima Glasnik nudi uvid u akademske programe, mogućnosti razvijanja karijere te pruža podršku sadašnjim, ali i budućim studentima u pogledu odabiranja svog akademskog puta. Zaključno, možemo reći da Sveučilišni glasnik ima višestruku ulogu za Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek koja seže sve od promicanja fakultetskih aktivnosti i projekata do olakšavanja suradnje među sastavnicama. Glasnik služi i kao potpora studentima, profesorima i zaposlenicima te olakšava razmjenu istaknuta i znanja.

POSEBAN OSJEĆAJ JE VIDLJIVOST AKTIVNOSTI PTF-a U SVEUČILIŠNOM GLASNIKU

Ivana LAUŠ

Sveučilišni Glasnik dobio je mnogo pozitivnih promjena našem Sveučilištu, pa tako i našoj sastavni - Prehrambeno-tehnološkom fakultetu Osijek (PTFOS). Budući da Glasnik izlazi redovito, jedanput mjesечно, mnogo je prilika za objaviti sve novosti i događaje različitog karaktera, sve ono što je ostvareno na našem Fakultetu, sve protekle događaje ili bilo što drugo o čemu odmah postoje prilika, putem Glasnika, upoznati sve druge sastavnice i svu zainteresiranu javnost. Uvijek je poseban osjećaj znati da su sve aktivnosti našeg Fakulteta vidljive i drugima, cje-lokupno široj javnosti. Kroz Glasnik aktivno provodimo promoviranje različitih djelatnosti Fakulteta, od svih događaja popularizacije znanosti, gdje naši nastavnici/suradnici i studenti aktivno sudjeluju u Festivalu znanosti, Festivalu održivosti, Noći znanosti na PTFOS-u, Školi kemijske na PTF-u i slično, do svih javnih tribina i znanstveno-popularnih predavanja u organizaciji naše alumni

udruge TehnOS. Svim tim, i sličnim, manifestacijama popularizacije znanosti te njihovim predstavljanjem kroz Glasnik PTFOS sustavno pokazuje zašto je upravo taj Fakultet pojedino mjesto za studiranje i stjecanje novih znanja. Cilj svih navedenih aktivnosti i njihova predstavljanja kroz Glasnik jest približiti znanost javnosti, odnosno informirati javnost o aktivnostima i rezultatima u područjima znanosti kojima se Fakultet bavi, poboljšati javnu percepciju znanstvenika te motivirati mlade ljude za istraživanje i stjecanje novih znanja.

Osim različitih manifestacija popularizacije znanosti, kroz Glasnik redovito možemo predstaviti sve svoje domaće i međunarodne te znanstvene i stručne projekte, rad Fakulteta, naše zaposlenike, studijske programe, ali i sve međunarodne i domaće znanstvene i stručne skupove koji su vrlo bitan segment promocije znanosti i strukture, ali i Institucije. Glasnik ne zanemaruje i različite aktivnosti studenata, od njihovih sudjelovanja i rezultata u sportu do humanitarnih aktivnosti za potrebe koje organiziraju, roštiljada, Tehnologijade i ostalih druženja. Veliko hvala svima koji sudjeluju u pripremanju i objavljuvanju Sveučilišnog glasnika, nadamo se proslaviti s vama još mnogo jubilarnih brojeva!

GLASNIK NUDI OSJEĆAJ PRIPADNOSTI SVAKOG UKLJUČENOG POJEDINCA VELIKOJ AKADEMSKOJ ZAJEDNICI NAŠEG GRADA

Ivica MIHALJEVIĆ

Ana STUPIN

Kroz stoljeća novine "tragaju za svim što predstavlja uobičajen, svakodnevni život u nekoj zajednici i u potpunosti ga oslikava i organizira na način svojstven toj zajednici... novine odražavaju duh vremena u kojem su nastale kao što i otkrivaju sve aktivnosti koje se u zajednici odvijaju, ali i navještavaju sve promjene koje će se u zajednici dogoditi". Sveučilište u životu jednog grada i zajednice nema samo akademsku i istraživačku ulogu već je ključan pokretač tehnološkog, gospodarskog, kulturnog i društvenog razvijanja. Život Građa neodvojiv je od života njegova Sveučilišta, a glasilo Sveučilišta ima svrhu opetovanog predstavljanja i naglašavanja uloge, važnosti i vrijednosti Sveučilišta za Osijek i Slavoniju. Svaki novi broj Sveučilišnog glasnika za studente i djelatnike.

SVEUČILIŠNI GLASNIK - PLATFORMA KREATIVNOSTI I AKADEMSKOG DISKURSA

Aleksandar VČEV

Objava 100. broja Sveučilišnog glasnika prilika je naglasiti neizbrisiv trag koji ovaj medij ostavlja akademskoj zajednici i društvu u cjelini. Ovo je prilika čestitati predanim novinarima, urednicima i izdavačima koji su neumorno radili na informiranju javnosti. Budućnost novina može biti oblikovana tehnologijom, ali njihova trajna uloga čuvanja istine i graditelja zajednice osigurava da će ostati dio naše zajedničke povijesti. Sveučilišni glasnik postoji kao živahno središte informacija, kreativnosti i diskursa unutar akademskog svijeta. Ta publikacija služi kao glas studentskog tijela nudeći jedinstvenu platformu za studente da se izraze, podijele svoje ideje i sudjeluju u smislenim razgovorima. Glasnik također igra ključnu ulogu u izgradnji osjećaja zajednice. On služi kao ujedinjujuća snaga širenjem informacija o dogadnjima, postignućima i problemima na Sveučilištu. Od isticanja studentskih i nastavničkih po-

stignuća, do pokrivanja dogadaja diljem Sveučilišta, Sveučilišni glasnik pomaže studentima i nastavnicima da se osjećaju povezani sa svojom akademskom zajednicom, njegujući zajednički identitet i ponos.

Osim vijesti o Sveučilištu, Glasnik također informira akademsku zajednicu o lokalnim, nacionalnim i globalnim projektima. Ta šira perspektiva poboljšava razumijevanje svijeta kod studenata i promiče svijest o društvenim problemima. Na taj način te novine doprinose obrazovanju kvalitetnih pojedincima koji su ne samo akademski već i društveno osviješteni. U eri koja cijeni raznolikost i inkluzivnost, Sveučilišni glasnik ima ključnu ulogu u jačanju različitih glasova. Pokrivajući širok raspon perspektiva, iskustava i kulturnih događaja, ta publikacija doprinosi inkluzivnjem i tolerancijem okruženju na Sveučilištu.

Sveučilišni glasnik neizostavan je element akademskog ekosustava, služeći kao moći instrumenti za komunikaciju, učenje i izgradnju zajednice. On osnažuje studente i mlade znanstvenike da se izraze, potiče osjećaj pripadnosti i doprinosi razvoju vještina kritičkog mišljenja. Kako se Sveučilište nastavlja razvijati, važnost tih novina u oblikovanju intelektualnog i društvenog krajolika obrazovnih institucija ostaje nepokolebljiva.

Kristian SABO

Važan element politike kvalitete Fakulteta primijenjene matematike i informatike jest javno osiguravanje svih relevantnih informacija s Fakulteta. U cilju ispunjenja toga elementa

Tomislav MATIĆ

Sveučilišni nam glasnik pruža mogućnost da jednom mjesечно predstavimo Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija drugim

GLASNIK PRUŽA MOGUĆNOST PREDSTAVLJANJA AKTIVNOSTI NA FERIT-u

sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, ali i široj javnosti u našoj regiji. Prisutnost u Sveučilišnom glasniku osigurava vidljivost naše institucije na lokalnoj razini kroz objavu Glasnika u Glasu Slavonije. To je iznimno bitno za popularizaciju naše institucije među maturantima u Osijeku i Osječko-baranjskoj županiji kao i za popularizaciju znanosti u iznimno propulsivnom području za koje obrazujemo studente. Sada već rijetko komu u našem gradu nije poznata važnost i veliči-

na IT sektora te brzina kojom se razvija. U kontekstu brzine razvoja IT tvrtki, nužno je spomenuti i brzinu nastajanja novih poslova te izazove s kojima se susreće današnji obrazovni sustav u polju računarstva. Sve je više novih područja, poput blockchain-a i umjetne inteligencije u kojima se svakodnevno razvijaju nove tehnologije, proizvodi i usluge. Razvojem tehnologije rastu i mogućnosti njezine primjene u različitim disciplinama. Upravo nam Sveučilišni glasnik pruža mogućnost predstavljanja

znanstvenicima u različitim područjima i poljima te otvara dodatne mogućnosti interdisciplinarnе suradnje kroz povećanje vidljivosti sastavnica unutar Sveučilišta. Objavom znanstveno popularnih tekstova, najava i predstavljanja različitih događanja i aktivnosti na našoj instituciji približavamo naš rad široj zajednici i na taj način doprinimo popularizaciji područja te povećanju interesa mlađih za našu struku koja će im omogućiti uspješnu profesionalnu karijeru u gradu u kojem žive.

VAŽNOST SVEUČILIŠNOG GLASNIKA ZA GRAĐEVINSKI I ARHITEKTONSKI FAKULTET OSIJEK

Ivana ŠANDRK NUKIĆ

Sveučilišni glasnik predstavlja vitalan kanal informiranja koji povezuje sve sastavnice Sveučilišta i zainteresiranu javnost. Građevinski i arhitektonski fakultet Osijek od samog početka aktivno sudjeluje u stvaranju sadržaja za tu mjesечно publikaciju jer to vidi kao priliku promicanja važnosti visokog obrazovanja, znanstvenog istraživanja te kulturnih i društvenih događanja unutar fakultetske zajednice. Glasnik omogućuje Fakultetu da dijeli svoja postignuća, aktualnosti te inicijative. Jedan od najznačajnijih primjera takve diseminacije jest serija objavljenih tekstova o znanstvenim projektima koji se provode na Građevinskom i arhitektonskom fakultetu

informiranjem o trenutačnim istraživanjima pomaže u širenju znanja, potiče dijalog među znanstvenicima te potiče suradnju unutar akademске zajednice, a može i privući interes budućih studenata i/ili potencijalnih partnera iz industrije objavljuvajući tekstova o znanstvenim projektima. Fakultet sudjeluje u popularizaciji znanosti čime se potiče opće razumijevanje rezultata znanstvenih istraživanja. Osim predstavljanja znanstvenih postignuća, Glasnik pruža i prostor za promociju novih studijskih programa. To je prilika za Građevinski i arhitektonski fakultet da istakne svoje posebnosti, a u zadnjem razdoblju naglasak je svakako bio na informiranju javnosti o kvaliteti i konkurentnosti prijediplomskog

sveučilišnog studija Arhitektura i urbanizam.

U stvaranju Sveučilišnog glasnika Građevinski i arhitektonski fakultet Osijek izražava poseban interes za objavljuvanje tekstova o studentskim aktivnostima. Time potiče participaciju, kreativnost i poduzetnost studenata, potvrđuje važnost studentskog glasa i pruža platformu za dijalog o studentskim inicijativama i postignućima. S osobitim ponosom javnost je informirana o sudjelovanju studenata na regionalnom susretu studenata - Gradevinjada, o njihovim sportskim uspjesima i humanitarnim aktivnostima te o suradnji fakultetskih predstavnika Studentskog zbora i udruge SGFOS na organizaciji međunarodne studentske konferencije ISUCSES koja je na Građevinskom i arhitektonskom fakultetu Osijek prošle godine održana po šesti put.

Uz to, Fakultet prepozna

važnost održavanja veza sa svojim bivšim studentima, stoga objavljuje i tekstove koji ističu suradnju s alumni zajednicom. Pišući o aktivnostima svoje alumni udruge, Fakultet promiče uspjehе svojih diplomiranih studenata, njihov doprinos struci te otvara prostor za razvoj suradnje između sadašnjih i bivših studenata kroz mentorstvo, stručnu praksu pa čak i potencijalno zapošljavanje. Osim tekstova o znanstvenim postignućima, suvremenim trendovima u nastavi i studentskim aktivnostima, Glasnik nerijetko objavljuje i vijesti o radu stručnih i administrativnih jedinica na sastavicama. Građevinski i arhitektonski fakultet Osijek imao je tako priliku prije godinu dana predstaviti svoju novoizabrannu upravu, a kasnije i aktivnosti svog Ureda za unaprjeđivanje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja. Takvim cijelovitim pristupom informiranju, Sveučilišni glasnik ima važnu ulogu u oblikovanju identiteta Građevinskog i arhitektonskog fakulteta Osijek, širenju njegove vidljivosti te promicanju povezanosti i suradnje unutar sveučilišne zajednice i šire.

FAKULTET PRIMIJENJENE MATEMATIKE I INFORMATIKE I SVEUČILIŠNI GLASNIK

važnu ulogu imaju mrežna stranica Fakulteta, društvene mreže, pisani te elektronički mediji, od kojih posebno ističem Sveučilišni glasnik.

U Sveučilišnom glasniku redovito se objavljaju tekstovi o studijskim programima, rezultatima studenata na natjecanjima, promocijama diplomanata i njihovoj zapošljivosti, međunarodnim i domaćim znanstvenim i stručnim projektima, aktivnostima Mathos Alumni kluba, suradnji Fakulteta s tvrtkama u okruženju i s društvom u cjelini. Također, objavljaju se sadržaji kojima je cilj promo-

cijska i popularizacija STEM područja među učenicima osnovnih i srednjih škola, poput suorganizacije Večeri matematike, organizacije ekipnog natjecanja mathOS-cup, sekcija matematike te sekcija programiranje, organizacije Zimske matematičke škole za učenike osnovnih i srednjih škola, suorganizacija Zimske informatičke škole, itd.

Zaključno, Sveučilišni glasnik korisno je sredstvo s pomoću kojeg se u javnosti osigurava uvid u rad Fakulteta primijenjene matematike i informatike.

TEMA BROJA

SVEUČILIŠNI GLASNIK OSNAŽUJE SVEUČILIŠNU ULOGU I DOPRINOS CJELOKUPNOJ DRUŠTVENOJ ZAJEDNICI

Ivica PAŽIN

Sveučilišni glasnik predstavlja važan komunikacijski kanal unutar akademске zajednice. Kao središnji medij informiranja studenata, nastavnika i ostalih djelatnika o aktualnostima i događajima, on ne samo da doprinosi transparentnosti sveučilišnog života već stvara jedinstven prostor za razmjenu ideja, mišljenja i znanstvenih dostignuća. Prije svega, KBF-u Sveučilišni glasnik pomaže u promicanju njegova identiteta, misije i vizije. Naime, u okviru sveučilišta teološki je fakultet često shvaćen kao entitet koji promiče vjerska razmišljanja i moralne vrijednosti, no njegova je uloga daleko šira. Prolizima u Glasniku KBF ima priliku pokazati kako njegovi akademski programi i znanstveno-istraživačka djelatnost doprinose široj akademskoj zajednici kao i društvenom i kulturnom razvoju. To je vidljivo i u tome što se teologija prekla-

pa s različitim znanstvenim disciplinama pokazujući time svoju višedisciplinarnu i interdisciplinarnu narav te činjenicu da teologija nije izolirani segment sveučilišta, nego aktivni sudionik u širokom spektru znanstvene zajednice. Time Sveučilišni glasnik promiče inkluzivnost i raznolikost sveučilišnog života, a ujedno priznaje vjeru i duhovnost kao važne aspekte cje-lokupnog ljudskog iskustva i obrazovanja. Na taj način kroz Sveučilišni glasnik Glas Slavonije javlja se kao jedan od ključnih medija Ekonomskog fakulteta u Osijeku, proširujući njegovu misiju, viziju i postignuća široj publici. Kao institucija duboko ukorijenjena u tradiciji, ali čvrsto posvećena modernosti i izvrsnosti, Ekonomski fakultet u Osijeku oslanja se i na platformu kako bi prikazao svoja postignuća, inicijative i događanja. Sveučilišni glasnik prije svega služi kao mjesto prepoznavljivosti i sveučilišta Josipa Jur-

VAŽNOST SVEUČILIŠNOG GLASNIKA ZA FFOS

Ivan TROJAN

Važnost Sveučilišnog glasnika za Filozofski fakultet u Osijeku očituje se predstavljanjem društveno-humanističke uloge FFOS-a i njegova djelovanja za dobrobit akademiske i šire civilne zajednice. Objavljivanjem tekstova u Sveučilišnom glasniku, FFOS široj javnosti upoznaje s glavnim obilježjima studiranja na FFOS-u te svojim humanističkim vrijednostima koje uključuju inkluzivnost, kreativnost, interaktivnost, sigurnost, humanitaran rad i usmjerenošću na studente. Osim toga, tekstovima u Sveučilišnom glasniku Fakultet promovira rezultate rada nastavnog osoblja, uspešnost znanstvenog rada djelatnika te studentskih izvannastavnih aktivnosti i projekata. Sveučilišni glasnik također omogućuje

VAŽNOST SVEUČILIŠNOG GLASNIKA ZA EFOS

Boris CRNKOVIĆ

Udinamičnom području akademske zajednice komunikacija služi kao krvotok koji hrani intelektualnu zajednicu njegujući veze, šireći znanje i nadahnjući suradnju. U tom kontekstu rubrika Sveučilišni glasnik Glas Slavonije javlja se kao jedan od ključnih medija Ekonomskog fakulteta u Osijeku, proširujući njegovu misiju, viziju i postignuća široj publici. Kao institucija duboko ukorijenjena u tradiciji, ali čvrsto posvećena modernosti i izvrsnosti, Ekonomski fakultet u Osijeku oslanja se i na platformu kako bi prikazao svoja postignuća, inicijative i događanja. Sveučilišni glasnik prije svega služi kao mjesto prepoznavljivosti i sveučilišta Josipa Jur-

ja Strossmayera u Osijeku, ali i Ekonomskog fakulteta ne samo u Osijeku nego i na širem području Slavonije i Baranje. Pedantnim izvještavanjem Sveučilišni glasnik trajno doprinosi regionalnom obrazovanju i razvoju te ulijeva osjećaj ponosa i pripadnosti studentima, profesorima i osoblju, jačajući njihovu predanost i poveznicu sa svojom sastavnicom na kojoj borave. Važno je napomenuti da za Ekonomski fakultet Sveučilišni glasnik služi kao kronika tekućih nastojanja i postignuća, pružajući sveobuhvatan pregled naših aktivnosti na jednom mjestu - od uvođenja novih studijskih programa do diseminacije rezultata projekata i konferencijskih informacija. Zaključno, Sveučilišni glasnik osnažuje studente, nastavno i menastavno osoblje u prihvaćanju svoje uloge nositelja promjena i informiranja javnosti. Ekonomski fakultet u Osijeku nastavlja ploviti kroz složenosti 21. stoljeća, a čast nam je imati Sveučilišni glasnik kao savznika, osvjetljavajući put naprijed jasnoćom, svrhom i nadahnucem.

ULOGA SVEUČILIŠNOG GLASNIKA IZ PERSPEKTIVE KINEZIOLOŠKOGA FAKULTETA OSIJEK

Lana ŠUSTER

Kineziološki fakultet kroz svoje četverogodišnje djelovanje nastoji uskladiti potrebe studenata s potrebama društva te ostvariti i prikazati suradnju sa srodnim domaćim i međunarodnim visokoškolskim i javnim ustanovama. KIFOS promiče sport, napredovanje nastavnika i studenata u cilju uključivanja fakulteta u širok istraživački sliku i europski prostor visokog obrazovanja, mobilnosti i programa. Od samoga osnutka KIFOS objavljuje različite tekstove u Sveučilišnom glasniku, a kroz redovite aktivnosti i tematske cjeline prikazuje i potiče tjelesno vježbanje i korisnost tjelesnog vježbanja za sve dobne skupine. Također, kroz popularizaciju znanosti nastoji privući interesne skupine, odnosno nastoji prikazati kroz zadane teme svoje djelovanje radi širenja znanja unutar svoje akademске zajednice. Dijeljenje istraživanja, ideja, radova i saznanja s kolegama nastavnicima i drugim članovima akademске zajednice, a kroz recenze, komentare i rasprave slaju se povratne informacije koje povećavaju vidljivost fakulteta. Sveučilišni glasnik podrška je karijernom razvoju studenata čime se stvara zajednički temelj za nastavnike i studente, a time potiče i suradnju. Kineziološki fakultet prati suvremena istraživanja i sudjeluje u širenju znanja i saznanja najnovijih trendova te prikazuje svoju aktivnost iz različitih perspektiva djelovanja. U konačnici uloga Sveučilišnoga glasnika doprinosi različitim aspektima akademске zajednice, uključujući istraživanje, mentorstvo, podršku studentima te izgradnju i održavanje vidljivosti i dobar glas fakulteta te stvara dinamično okruženje

gdje se cjeni istraživanje i stvaranje novih znanja. Glasnik potiče mentorski rad nastavnika te pruža podršku. Nastavnici dijele svoje iskustvo i pomažu studentima da razvijaju svoje istraživačke vještine. Studenti imaju mogućnost stvarati vidljivost u svojem području istraživanja, a mogu steći i priznanje svojih kolega i nastavnika te prikazati svoj doprinos i gledište u određenom području. Pisanjem u Sveučilišnom glasniku studenti razvijaju akademске vještine i unapređuju sebe. Rad na strukturiranju, jasnoći izraza i argumentaciji važan je dio akademskog procesa, stoga objavljuvanje radova i priloga u Sveučilišnom glasniku rezultira priznanjem i nagrađama što može biti korisno za daljnji akademski i profesionalni razvoj. U suautorstvu nastavnika, studenata i suradnika stvara se komunikacija s drugim članovima akademске zajednice, a kroz recenze, komentare i rasprave slaju se povratne informacije koje povećavaju vidljivost fakulteta. Sveučilišni glasnik podrška je karijernom razvoju studenata čime se stvara zajednički temelj za nastavnike i studente, a time potiče i suradnju. Kineziološki fakultet prati suvremena istraživanja i sudjeluje u širenju znanja i saznanja najnovijih trendova te prikazuje svoju aktivnost iz različitih perspektiva djelovanja. U konačnici uloga Sveučilišnoga glasnika doprinosi različitim aspektima akademске zajednice, uključujući istraživanje, mentorstvo, podršku studentima te izgradnju i održavanje vidljivosti i dobar glas fakulteta.

ZAŠTO JE GLASNIK BITAN - NJEGOVO ZNAČENJE ZA SASTAVNICU

Tunjica PETRAŠEVIĆ

Kao dekan Pravnog fakulteta Osijek želim istaknuti ključnu ulogu koju Glasnik ima u doprinisu akademskoj izvrsnosti i ugledu naše cijenjene institucije, Pravnog fakulteta. Glasnik je promotor znanja i znanstvenih postignuća unutar akademske zajednice pružajući platformu istraživačima, znanstvenicima i studentima za širenje svojih revolucionarnih istraživanja i inovativnih ideja. Ta publikacija služi kao vrijedan izvor za Pravni fakultet, njegujući okruženje intelektualne značajke, kritičkog mišljenja i kontinuiranog učenja. Sveučilišni glasnik je izvor informacija za sve studente i buduće studente Pravnog fakulteta Osijek. Budući da fakultet nema svoj informativni list, Glasnik predstavlja izvor informaci-

ja o najvažnijim dogadjajima i uspjesima na Fakultetu. Sveučilišni glasnik izvrstan je način informiranja i kao takav važan je za transparentnost onoga što svaka sastavica na Sveučilištu radi, pa tako i za Pravni fakultet. Jednako tako, Sveučilišni glasnik važan je za širu javnost zato što, kao prilog Glasa Slavonije, gradima grada Osijeka pruža uvid u akademsku zajednicu i ono što ona pruža društvu.

Globalni dosječ Glasnika osigurava da izvrsna istraživanja koja se provode na našem Fakultetu dopruđu do šire javnosti. To društveno priznanje ne samo da podiže ugled naše institucije već također povećava ugled naših članova fakulteta i studenata na globalnoj razini. Znanost bi trebala biti dostupna svima, a ne biti svrha samo sebi. U tom je smislu Sveučilišni glasnik izvrstan način komunikacije i uvida u djeličnu znanost koja nastaje na Sveučilištu. Časopis olakšava suradnju među pravnim znanstvenicima i istraživačima iz različitih institucija, njegujući kulturu akademskog razmjenje. To ne samo da povećava kvalitet istraživanja unutar našeg Fakulteta već i jača naše veze s drugim akademskim institucijama.

ZBOG ĆEGA JE SVEUČILIŠNI GLASNIK VAŽAN FAKULTETU ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI?

Emina BERBIĆ KOLAR

Sveučilišni je glasnik tiškani medij Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku. Njegova je svrha, kao i strateški cilj, prenijeti najznačajnije informacije svim dionicima u sustavu visokog obrazovanja na području Osječko-baranjske županije, ali, mogli bismo reći, i cijele Slavonije, kao i na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Sve su sastavnice pozvane slati tekstualne i slikovne priloge kojima dokumentiraju rad svoje sastavnice te time postižu veću vidljivost i na sveučilišnoj razini, ali i na nacionalnoj razini jer se Sveučilišni glasnik Sveučilišta u Osijeku čita i prati i na svim drugim hrvatskim sveučilištima, a nerijetko i na sveučilištima u susjedstvu. Vidljivost je temeljna aktivnost koja se očekuje od svake visokoobrazovne institucije u Republici Hrvatskoj jer ju kao takvu definira reakreditacijski proces kao i

druge preporuke kojima se potiče izvještavanje javnosti o svim aktivnostima koje se provode na svakoj javnoj instituciji i kojima se opravdava javno trošenje proračunskih sredstava. Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti jedna je od sastavnica koja svakodnevno provodi brojne aktivnosti vezane uz nastavni proces, izvannastavne aktivnosti, odlaznu mobilnost nastavnoga i nenastavnoga osoblja kao i studentske populacije. Uz navedene, tu su brojna znanstvena događanja (konferencije, tribine, panel-raspovjede, okrugli stolovi, kolokviji) te umjetničke aktivnosti (koncerti, izložbe, dramska uprizorenja). Vrlo često organiziramo zajedničke aktivnosti s udružama koje su naše suradničke ustanove kao i aktivnosti koje provodimo s našim vježbaonicama (osnovnim školama, dječjim vrtićima, javnim institucijama u području zdravstva, socijalne politike, kulture, odgoja i obrazovanja). S obzirom na brojnost aktivnosti, izuzetno nam je važno da postoji Sveučilišni glasnik s pomoću kojega se možemo besplatno promovirati te učiniti našu sastavnicu vidljivijom i transparentnijom.

SVEUČILIŠNI GLASNIK - NEIZOSTAVAN MEDIJ U PROMIDŽBI AKTIVNOSTI ODJELA ZA BIOLOGIJU

Tanja ŽUNA PFEIFFER

Temeljna vizija Odjela za biologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku jest osnaživanje pozicije Odjela kao značajnog sveučilišnog i znanstveno-istraživačkog čimbenika u zemlji i široj regiji, a ostvaruje se kontinuiranim podizanjem kvalitete visokog obrazovanja i postizanjem izvrsnosti u temeljnim i strateškim istraživanjima koja imaju značajan društveni utjecaj. Sukladno jasno definiranim ciljevima Odjel provodi niz aktivnosti koje nastoju približiti široj javnosti, a Sveučilišni je glasnik izvrsna i neizostavna platforma za njihovo predstavljanje. Budući da je doživio 100. izdanje, jasno je koliki je interes i kolika vrijednost Glasnika ne samo za sastavnice Sveučilišta u Osijeku već i širu akademsku zajednicu. Velika prednost predstavljanja aktivnosti u Glasniku jest i njegova dostupnost ne samo u vidu tiskanog medija već i njegovo objavljanje u elektroničkom obliku što osigurava

bolju vidljivost u zemlji i inozemstvu. Osim Ureda za unapređenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja koji prati cijelokupnu djelatnost Odjela, u promidžbu aktivnosti u kojima sudjeluju uključeni su i nastavnici i stručni suradnici Odjela. U Glasniku se redovito objavljaju informacije o realiziranim projektima, ostvarenim suradnjama, publiciranim radovima, znanstvenim i stručnim skupovima, studentskim aktivnostima, studijskim programima, popularizaciji znanosti, radionicama i predavanjima. Na taj način potencijalni budući studenti, ali i šira javnost dobivaju jasniji uvid u nastavni, znanstveni i stručni rad koji se razvija na našoj instituciji te otvara mogućnost uspostavljanja novih suradnji. Pravodobno i kvalitetno informiranje javnosti putem Glasnika ne doprinosi promidžbi samo pojedine sastavnice već cijelog Sveučilišta kao i ostvarivanju njegove misije i vizije koje za cilj imaju razvoj modernoga, autonомнoga, istraživačkoga, obrazovnoga i inovacijskoga središta. Sveučilišni je glasnik svojim dosadašnjim izdanjima pokazao da prati potrebe akademске zajednice, ide ukorak s vremenom i da je pouzdan izvor informacija u kojem se ogleda raznolikost i vrijednost našeg Sveučilišta. Radujemo se uspješnoj suradnji i u budućnosti!

VAŽNOST SVEUČILIŠNOG GLASNIKA ZA AKADEMIJU ZA UMJETNOST I KULTURU U OSIJEKU

Helena SABLIC TOMIC

Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku jedina je umjetničko-nastavna i znanstveno-nastavna visokoobrazovna institucija na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku koja objedinjuje šest raznolikih i iznimno aktivnih odsjeka. Akademija pokriva područja glazbene umjetnosti, dramske, primjenjene i vizualne umjetnosti, kao i medijske kulture i kulturnoga menadžmenta čime se razvijaju i vrhunsko umjetničko stvaralaštvo i znanstveno-istraživački rad. Premda je, zahvaljujući mnogim kvalitetnim i zanimljivim projektima, programima, suradnjama i aktivnostima, stalno prisutna u medijima i javnosti, za Akademiju, kao poticajno, provokativno i kre-

ativno mjesto studiranja, iznimno je važno da postoji i Sveučilišni glasnik kao kontinuiran i poticajan dokumentarij brojnih zbivanja na našoj instituciji. U sada već stotinu izdanja Akademija je u Glasniku bila zastupljena na različite načine - od predstavljanja lokalnih, regionalnih, nacionalnih i međunarodnih projekata i programa preko objava o značajnim postignućima naših djelatnika i studenata pa do redovite rubrike Studentski strip u okviru koje se objavljuju uradci studenata našeg diplomskog sveučilišnog studija Ilustracije. Posebno nas veseli što od samoga početka u uredništvu Glasnika aktivno djeluje nekoliko nastavnika Akademije te što sve više naših studenata daje svoj autorski doprinos pisanjem tekstova i snimanjem fotografija što im je ujedno i značajna praksa. Glasnik je postao nezaobilazan segment popularizacije i promocije znanosti i umjetnosti ne samo unutar hrvatske akademske zajednice već i šire, a Akademija će nastaviti davati svoj doprinos u njegovu kreiranju, razvoju i stalnom poboljšavanju.

SVEUČILIŠNI GLASNIK NA ODJELU ZA KEMIJU

Elvira KOVAC-ANDRIĆ

Sveučilišni glasnik kao podlistak Glasa Slavonije koji izlazi na mjesечноj bazi odličan je način za promoviranje svih naših dogadanja na Odjelu za kemiju i podizanje svijesti o važnosti kemije u društvu. Iako danas ima drugih tehnologija pružanja i širenja informacija, tiskani oblik koji još uvijek preferira Glas Slavonije, kao oaza klasičnog kvalitetnog, temeljitog i vjerodostojnog novinarstva, i dalje je poseban. Stoga je značajno imati priliku u takvom obliku promovirati gdje su se naši studenti usavršavali i stjecali nova znanja i iskustva, postignuća naših profesora, nove projekte koje radimo, koja su nova otkrića na pomolu, što je sve zapravo kemija koja je s nama od prapovijesti i u potpunosti nas okružuje. Također je izvrsna mogućnost napisati i prikazati u jednim takvim odličnim novinama, koja stižu na vrata svih građana, kako Odjel za kemiju radi i sudjeluje u svakodnevnom životu svojih studenata, profesora, zaposlenika, poslovnih partnera. Popularizirati svoja dogadanja široj osječkoj publici zbilja je na

SVEUČILIŠNI GLASNIK JE IZVRSTAN MEDIJ POSTIGNUĆA REGIONALNOG TURIZMA I RURALNOG RAZVOJA

Borislav MILICEVIC

Fakultet turizma i ruralnog razvoja u Požegi ima važnu ulogu u promicanju ruralnog turizma i enogastronomije. U Sveučilišnom glasniku naš Fakultet imao je priliku istaknuti svoj doprinos razvoju ruralnog turizma kao važnog segmenta turističke industrije jer taj sektor ima potencijal za održivi razvoj, očuvanje kulturne baštine i idejno je usmjeren k revitalizaciji ruralnih područja. Fakultet turizma i ruralnog razvoja u Požegi pruža obrazovanje koje je usmjereni prema strateškim ciljevima Sveučilišta u Osijeku. U okviru svojih studijskih pro-

ponos, a dodatno može potaknuti suradnju između kemije i različitim sektora društva. Premda dobar dio stanovništva ne doživljava kemiju kao nešto što nas okružuje, upravo objavama naših članaka u Sveučilišnom glasniku pokušavamo približiti čitateljima njezinu važnost u vremenu u kojem živimo. Nema ljudske djelatnosti u kojoj se kemija ne primjenjuje. Kemija se može sresti u različitim područjima, uključujući farmaciju, medicinu, poljoprivredu, prehrambenu industriju, energetiku, ekologiju i mnogim drugima. I sam se život temelji na kemijskim procesima. Kemija daje odgovor na mnoga pitanja iz svakodnevne života, primjerice od kojih je tvari građena priroda, objašnjava prirodne zakonitosti te proučava promjene u prirodi. Kemija može imati ključnu ulogu u razvoju održivih tehnologija i rješenja za zaštitu okoliša. Upravo zbog toga Odjel za kemiju, kao dio globalne "zelene" zajednice, trudi se osvijestiti čitatelje Glasa Slavonije i Sveučilišnog glasnika o ekološkim i prirodnim promjenama koje se danas događaju i to upravo objavama članaka s konferencijama i znanstvenih skupova koje pohadaju profesori i studenti Odjela za kemiju. Takvim objavama želja nam je privući što je više moguće novih, mlađih, budućih studenata, potencijalnih velikih znanstvenika kao što su bili Ružička, Prelog, Briht, Kolbah, Seiwert i dr.

GLASNIK - VITALNA ULOGA U POVEZIVANJU AKADEMSKE ZAJEDNICE

Vanja RADOLIC

Čestitamo Sveučilišnom glasniku izlazak stotoga broja. Sveučilišni glasnik predstavlja ključan element institucijske transparentnosti, komunikacije i intelektualnog dijaloga unutar sveučilišne zajednice. Ta publikacija ima vitalnu ulogu u stvaranju mostova među sastavnicama osječkog Sveučilišta. Jedan od ključnih aspekata važnosti Sveučilišnog glasnika jest pružanje pregleda dogadanja, aktivnosti i postignuća sveučilišne zajednice. Kroz tu publikaciju sveučilišni stručnjaci mogu dijeliti svoje spoznaje, doprinoseći tako razvoju znanja i unaprjeđenju akademske zajednice. Informacije o najnovijim istraživanjima, konferencijama, radionicama i drugim

događanjima stvaraju povezanost među studentima, profesorima i osobljem te jačaju osjećaj zajedništva. Sveučilišni glasnik često predstavlja ogledalo intelektualne vitalnosti sveučilišta, ističući njegovu predanost istraživanju i razvoju. Glasnik također ima ključnu ulogu u promicanju transparentnosti upravljanja Sveučilištem. Objavljanjem relevantnih informacija o odlukama, politikama i smjernicama osigurava se otvorenost i pravednost unutar sveučilišne zajednice. U konačnici, Sveučilišni glasnik Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku nije samo tiskani dokument; predstavlja živuću knjigu koja odražava duh sveučilišne misije i doprinosi jačanju akademiske izvrsnosti. Kroz svoje stranice ta publikacija gradi mostove između prošlosti, sadašnjosti i budućnosti Sveučilišta, oblikujući identitet i nasljeđe koje će biti predstavljeno budućim naraštajima. Zahvaljujemo Glasniku na promociji aktivnosti Odjela za fiziku tijekom prvih 100 brojeva i želimo mu još jednu "nulu" na kraju.

PROMICANJE VRJEDNOSTI GISO-a KROZ SURADNJU S GLASNIKOM

Siniša PETKOVIĆ

Merien HADROVIC

Sveučilišni glasnik od svojih početaka snažno i aktivno, putem svojih članaka, podupire rad Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek kao sastavnice Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te uspješno promiče aktivnosti i događanja u Knjižnici i ostatku akademske zajednice. Budući da se misija Sveučilišta ostvaruje kroz tri glavne funkcije, a to su: obrazovna, znanstvena i stručna koja, među ostalim, obuhvaća i promociju kulture i umjetnosti, svakako da toj kategoriji pripada i Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek kao jedna od najvažnijih ustanova u kulturi grada Osijeka, kao i cijelokupne akademske zajednice osječkog sveučilišta. Kolumnе objavljene u Glasniku dugi su niz godina sjajn pregleđ rada, ali i misije i vizije Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek čije su brojne aktivnosti organizirane unutar same ustanove, ali i u suradnji s ostalim sastavnicama sveučilišta kao i drugim ustanovama kulture u Osijeku te drugim suradnicima i partnerima. Ono što je svakako bitno naglasiti jest to da je Sveučilišni glasnik izvrstan promidžbeni medij Knjižnice među studentima i znanstveni-

grama Fakultet nudi znanja iz područja turizma, enogastronomije, elektroničkog poslovanja, programskog inženjerstva i računovodstva. Njegova je misija osposobiti studente za aktivno sudjelovanje u razvoju ruralnih područja, promovirajući održivost, zeleni pristup i digitalne tehnologije, stoga ima jedinstven karakter i važnost za Slavoniju. Naši studenti imaju priliku steći znanja koja će im omogućiti da budu nositelji pozitivnih promjena u ruralnom okruženju. Naš Fakultet predstavlja most između teorije i prakse te potiče suradnju s lokalnom zajednicom i gospodarstvom. Uzimajući u obzir sve navedeno, Sveučilišni glasnik za Fakultet turizma ruralnog razvoja, očuvanje kulturne baštine i idejno je usmjereno k revitalizaciji ruralnih područja. Fakultet turizma i ruralnog razvoja u Požegi pruža obrazovanje koje je usmjereno prema strateškim ciljevima Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

(korisnik) - Knjižnica.

Budućnost suradnje na relaciji Sveučilišni glasnik i Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek predviđamo kao nastavak kvalitetne suradnje, zatim kao predstavljanje značajnih brojeva u prostoru Knjižnice te naposljetku kao zajedničko osmisljavanje tematskih brojeva.

SURADNJA SA ZVIJEZDOM

Predstavljen istraživački projekt „Evlija Čelebi i istočna Hrvatska u 17. stoljeću“ na Filozofskom fakultetu u Osijeku

Beatriz BRKIĆ

Voditelj Odsjeka za povijest doc. dr. sc. Andelko Vlašić nositelj je istraživačkog projekta "Evlija Čelebi i istočna Hrvatska u 17. stoljeću" čije je predstavljanje upriličeno 18. siječnja u Maloj svečanoj dvorani na Filozofskom fakultetu u Osijeku. Istraživački projekt posvećen znanstvenoj, nastavnoj i turističkoj popularizaciji istočne Hrvatske u 17. stoljeću iz perspektive osmansko-potpisca financira Hrvatska zaklada za znanost. Prof. Vlašić zahvalio je Upravi fakulteta na potpori pri prijavljivanju istraživačkog projekta koja će se nastaviti i tijekom njegove realizacije. Interdisciplinarni istraživački projekt započeo je 15. prosinca 2023. te će trajati do 14. prosinca 2027. godine. Istraživanje je utemeljeno na dijelovima Putopisa Evlije Čelebija na prostoru istočne Hrvatske te će rezultirati prirednim prijevodom autografa s komentarima, znanstvenom monografijom i nizom znanstvenih radova u organizaciji članova istraživačke skupine Mar-

te Andrić, Eldine Lovaš, Dine Mujadževića, Zlatka Karača i Stanka Andrića. Prof. Vlašić napominje kako je prijevod Čelebijina *Putopisa* dostupan od 1950-ih godina, no posljednjih 15-ak godina pozornost historiografa zaokupila nova inačica prijevoda pronađena u arhivskoj gradi koja nudi pregršt novih podataka važnih za istraživanje povijesti istočne Hrvatske 17. stoljeća. Prof. Vlašić kao jezgru projekta izdvaja prevo-

đenje nove inačice *Putopisa* na hrvatski jezik kako bi postao dostupan istraživačima koji ne poznaju osmanski turski jezik. Projekt je usmjeren na istraživački rad na terenu na području istočne Hrvatske gdje se nalaze ostatci osmanske baštine. Prof. Vlašić vjeruje da će projekti biti dobar poticaj za istraživanja krajeva središnje i južne Hrvatske kojima je putovao Evlija Čelebi i opisao ih u svom *Putopisu*. Ciljevi istraživanja vezani

Ivana UNUKIĆ

Dana 29. siječnja 2024. godine na Ekonomskom fakultetu u Osijeku održana je podjela priznanja najuspješnijim studentima na natjecanju u rješavanju poslovnog slučaja "Planet of plants". Natjecanje je provedeno u suradnji s Hrvatskom udružom za marketing (CROMAR), a studentima je omogućilo da u sklopu kolegija Marketing-strategije steknu važna praktična znanja s poznatim brendom kao što je Zvijezda. Prvo mjesto osvojio je tim koji su činile Marcela Kranjčec, Nikolina Lukić, Iva Maria Marošičević i Eva Misir. Dodjeli priznanja nazočili su dekan Ekonomskog fakulteta u Osijeku prof. dr. sc. Boris Crnković i Dajana Mrčela, članica uprave Zvijezde.

Potpisan sporazum s Brezom

Ivana UNUKIĆ

Kako Ekonomski fakultet u 2023./2024. akademskoj godini kroz različite suradnje širi vlastite vidike, tako je početkom 2024. godine EFOS potpisao sporazum o suradnji s udružom Breza. Udruga Breza neprofitna je organizacija koja djeluje na području socijalne skrbi i zdravstva, od-

goja i obrazovanja, kulture i umjetnosti, održivog razvoja, volonterstva, a fokusirana je na djecu i mlade te njihovo osposobljavanje za samostalan, kvalitetan te ispunjen život u zajednici. EFOS-ovi studenti svoju karijeru grade i u takvim organizacijama te će znanje koje će ovom prigodom stići, kao i prilike za odradivanje praksi u Brezi, za njih biti vrlo korisne.

SPORAZUM O SURADNJI FAKULTETA ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI I FAKULTETA TURIZMA I RURALNOG RAZVOJA

Emina BERBIĆ KOLAR

Dana 31. siječnja 2024. potpisani je sporazum o suradnji između Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti i Fakulteta turizma i ruralnog razvoja. Oba fakulteta sastavnicu Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku. Sporazum su potpisale dekanica Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti prof. dr. sc. Emina Berbić Kolar i prof. dr. sc. Borislav Miličević. Sporazum se definiraju oblici suradnje s naglaskom na mogućnosti korištenja prostora

Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u cilju pokretanja izvanredničkog studija Ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja u Požegi. Prijediplomski studij Ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja jedan je od najpoželjnijih i najdeficitarnijih studijskih programa na području cijele Republike Hrvatske te se tom suradnjom otvara mogućnost izvođenja iznimno potrebnoga studijskoga programa u gradu Požegi kao jednom od gradova u kojima djeluje Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku.

Nastavak suradnje Agencije za elektroničke medije, portala medijskapsmenost.hr i Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku

Proglašeni i predstavljeni najbolji studentski videoradovi na temu deepfake sadržaja

Paula REM

Dana 23. siječnja 2024. u Salognu Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku održano je proglašenje i predstavljanje najboljih studentskih kratkih videouradaka (filmla) usmjerenih na temu računalno generiranih *deepfake* sadržaja, danas, nažalost, prilično raširene pojave u javnosti. Izbor najboljih studentskih videouradaka petu godinu zaredom proveden je u suradnji Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku, Agencije za elektroničke medije i nacionalnoga internetskog portala medijskapsmenost.hr. Podsjetimo, početkom 2020. u istoj suradnji proglašeni su najbolji studentski videoradovi na teme govora mržnje i elektroničkoga zlostavljanja, početkom 2021. na temu (dez) infodemije u medijima i javnosti, početkom 2022. na temu internetskih trolova, a početkom 2023. na temu internetskih prijevara. Studenti završne, 2. godine diplomskog studija na Odsjeku za kulturu, medije i menadžment Akademije, kao praktičan zadatak u okviru kolegija *Propaganda u medijskoj kulturi*, osmišljavali su, snimali i

montirali videouratke na navedenu aktualnu temu, a za to su imali rok u trajanju od mjesec dana, od sredine prosinca 2023. do sredine siječnja 2024. Potom je, prema unaprijed određenim kriterijima, sve poslane videoradove ocjenilo i bodovalo peticionato povjerenstvo. Činili su ga: zamjenik ravnatelja Agencije za elektroničke medije Robert Tomljenović; glavna urednica portala medijskapsmenost.hr Ana Dokler; Vinko Vidmar, asistent na Odsjeku za kreativne tehnologije Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku; Boris Rauš, suvlasnik i direktor osječke tvrtke Bamboo Lab za izradu web-aplikacija, informatičke i marketinške usluge (i vanjski suradnik Akademije) i Tomislav Levak, predavač na navedenom kolegiju i Odsjeku za kulturu, medije i menadžment Akademije. Rezultate izbora na proglašenju je objavilo četvero od pet članova povjerenstva - Ana Dokler, Robert Tomljenović, Vinko Vidmar i Tomislav Levak. Nazočne je uime Akademije pozdravila prof. art. dr. sc. Saša Došen, prodekanica za umjetnost, kvalitetu i strategiju. Na kraju je najboljim proglašen inventivan videouradak čiji su autori studenti Kristina Janković i Filip Jurić koji su dobili i prigodne na-

AUKOS studentski videoradovi deepfake

Održan Simpozij hrvatskog društva za biljnu biologiju (HDBB) 2023 na Odjelu za biologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Lidija KALINIĆ

Ove je godine po prvi put u Osijeku, na Odjelu za biologiju 1. prosinca 2023. godine održan **Simpozij HDBB 2023** u organizaciji Odjela za biologiju i Hrvatskog društva za biljnu biologiju. Hrvatsko društvo za biljnu biologiju osnovano je 1977. godine. Društvo ima sedamdesetak članova i okuplja znanstvenike i stručnjake s područja biljne fiziologije, a održano je 12 usmenih priopćenja te 10 posterskih priopćenja. Simpozij je održan hibridno, online i uživo, što je značajno doprinijelo i velikom broju izlagača. Na Simpoziju su sudjelovali istaknuti znanstvenici s Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u

Zagrebu, Instituta Ruder Bošković, Fakulteta agrobiotehničkih znanosti u Osijeku, Poljoprivrednog instituta Osijek, Sveučilišta Sjever - Odjela za prehrambenu tehnologiju iz Koprivnice te Geonatura d.o.o. iz Zagreba. S Odjela za biologiju s pozvanim predavanjima sudjelovale su izv. prof. dr. sc. Dubravka Špoljarić Maronić i izv. prof. dr. sc. Rosemary Vuković te izv. prof. dr. sc. Selma Mlinarić i doc. dr. sc. Martina Vraga s posterskim prezentacijama. Za sjajnu su organizaciju bile zaslужne izv. prof. dr. sc. Lidija Kalinić, kao predsjednica, i izv. prof. dr. sc. Rosemary Vuković kao dopredsjednica Organizacijskog odbora Simpozija.

Održano uvodno predavanje za novoupisane polaznike na doktorskom studiju „Poljoprivredne znanosti“

Zvonko ANTUNOVIĆ
i Anea MIHAJLOVIĆ

Održano uvodno predavanje za novoupisane polaznike na doktorskom studiju „Poljoprivredne znanosti“

Na Fakultetu agrobiotehničkih znanosti Osijek u petak, 2. veljače 2024. godine održalo se uvodno predavanje za novoupisane polaznike doktorskog studija „Poljoprivredne znanosti“. Dekan Fakulteta prof. dr. sc. Krunoslav Zmaić pozdravio je prisutne te prigodnim govorom najavio predavanje koje je održao prodekan za znanost i poslijediplomske studije prof. dr. sc. Zvonko Antunović. Predavanje je vezano uz daljnje aktivnosti oko početanja i rada na upisanom doktorskom studiju „Poljoprivredne znanosti“.

DOGAĐANJA NA ODJELU ZA FIZIKU

Zimska škola fizike

Denis STANIĆ

U subotu, 3. veljače održana je jubilarna 20. po redu Zimska škola fizike za učenike osnovnih škola. Organizatori Zimske škole i ove su godine bili Odjel za fiziku, Agencija za odgoj i obrazovanje te Županijsko stručno vijeće učitelja fizike Osječko-baranjske županije uz potporu Grada Osijeka i Osječko-baranjske županije. Zimska škola započela je svezanim otvaranjem i projekcijom kratkog videa kojim je podsjetio na posljednjih deset godina održavanja i pobudio brojne uspomene.

Omiljeni meteorolog Zoran Vakula održao je predavanje *Vrijeme i klima* kojim je upozorio na klimatske promjene i našu ulogu u njima.

Više od 80 učenika sudjelovalo je na četirima radionicama čija je zajednička tema bila struktura tvari. Tako su učenici sedmih razreda kroz brojne pokuse istraživali strukturu tvari na radionicama "Gustoća tvari" i "Stanja tvari", dok su učenici osmih razreda provučivali različite oblike energija tvari na radionicama "Otkrijmo skriveno" i "Pretvorba energije i promjene temperature".

Osim toga, održan je i sajam projekata iz fizike na kojem su nastavnici osnovnih škola predstavili projekte koje su vrijedno provodili sa svojim učenicima.

Osim nastavnika osnovnih škola te nastavnika, suradnika i administrativnog osoblja Odjela za fiziku, održavanju Zimske škole učenici su doprinijeli i studenti Odjela i

ovim im putem i zahvaljujući na sudjelovanju. Učenici, ali i njihovi nastavnici, kao i uvijek, otišli su s Odjela zadovoljni, noseći nova znanja, prijateljstva i lijepje uspomene.

Kvantna kriptografija

Denis STANIĆ

U srijedu, 24. siječnja na Odjelu za fiziku održano je zanimljivo predavanje s temom *Kvantna kriptografija*. Predavač je bio dr. sc. Matko Mužević iz Hrvatske akademске i istraživačke mreže CARNet, donedavni djelatnik Odjela za fiziku. Dr. Mužević aktivno sudjeluje u

izvođenju projekta "CroQCI - Hrvatska kvantna komunikacijska infrastruktura" te je sudionici upoznao s osnovama kvantne kriptografije. Trenutačno govorio cijela sigurnost u digitalnoj komunikaciji temelji se na prepostavkama matematičke složenosti kvantografskih algoritama, a kvantna bi ih računala, bez ikakvih problema, trebala moći probiti. Kao zaštitu

od kvantnih računala pojavljuje se kvantna kriptografija. Ona se ne koristi kvantno ranjivim algoritmima pri osiguranju podataka i podiže razinu sigurnosti na dodatnu razinu koristeći kvantne fenomene. U predavanju je predstavljeno zašto je potrebna kvantna kriptografija, njezine osnove i različite implementacije kao i dosadašnje praktične primjene.

PSIHOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE O KONTROLI

Ana KURTOVIĆ

Kontrola je važna. Da bismo se mogli osjećati sigurno u svom okruženju ili osjećati sigurnost u vezi s budućnost, moramo imati osjećaj kontrole nad okolinom, nad dogadajima ili ishodima. Stoga je prirodno da težimo tome da kontroliramo razne aspekte svog života kako bi ishodi bili predvidivi. Na strelu, ljudi su izuzetno uspješni u kontroliranju svoje okoline što je u podlozi cjelokupnog napretka ljudske vrste. Tijekom naše evolucije razvili su se kapaciteti koji nam omogućuju rješavanje problema, od onih svakodnevnih o kojima ne razmišljamo pa sve do vrlo složenih problema koji zahtijevaju inovativna rješenja.

Međutim, to je točno kada je riječ o kontroli vanjskog svijeta. Kada govorimo o unutarnjem svijetu, odnosno o našim mislima, emocijama ili tjelesnim senzacijama koje ih prate, stvari su malo drugačije.

Zbog toga što smo toliko dobri u kontroliranju vanjskog svijeta, naučili smo očekivati istu uspješnost u kontroliranju našeg unutarnjeg svijeta. Dakle, očekujemo da možemo kontrolirati svoje emocije, uznenimajuće misli, neugodne tjelesne senzacije, a kada nam to ne uspije, često se osjećamo još gore. Važno je napomenuti da okolina uvelike pomaže u kreiranju takvih očekivanja. Stalno smo izloženi porukama o tome kako se trebamo sabrati, smiriti, biti pozitivni, sretni, ne trebamo biti tužni, ustrašeni, zabrinuti jer "nije to ništa strašno".

Također, česte su i poruke kako treba "odlučiti biti sretan" ili "odabrat sreću". Iako dobromjerne, takve poruke potkrpljuju ideju da trebamo moći kontrolirati svoje unutarnje doživljaje. Realnost se uvelike razlikuje od toga. Jedino nad čime imamo veliku, praktički potpunu kontrolu jest naše ponašanje. Jedino naše ponašanje možemo odabrat, odnosno odlučiti što ćemo napraviti. Nad mislima imamo samo umjerenu kontrolu, često i manju od toga. Svoje misli možemo naučiti regulirati, primjerice namjerno pokušati sagledati situaciju ili problem iz više različitih perspektiva, testirati iskrivljene negativne misli i pre-

formulirati ih u realističnije i sl. To su sve vrlo korisne strategije. Odvraćanje pozornosti od problema i okupiranje misli nekom aktivnošću može biti korisno, ali samo privremeno. Međutim, ne možemo spriječiti da nam se misli pojave u svijesti niti možemo natjerati sebe da na nešto ne mislimo. Čak štoviše, sami pokušaji da ne mislimo na nešto neugodno, zadržavaju te neugodne misli u našem umu. Takvi pokušaji kontrole sasvim su kontraproduktivni.

Nad emocijama imamo vrlo malo kontrole, osobito kada su intenzivne. Kada se pojave neugodne i intenzivne emocije, pokušaj da ih uklonimo vjerojatnije će donijeti više štete nego koristi. Primjerice, pokušaj ublažavanja uzinemirenosti ili tuge konzumacijom alkohola ili drugih tvari privremeno će uspjeti, ali dugoročno nanijeti mnogo više štete. Pretjerana posvećenost poslu kao oblik izbjegavanja također može imati negativne posljedice na ostale domene života i povećati nezadovoljstvo osobe i sl. Također, inzistiranje na kontroli emocija često može znatno povećati psihološku patnju. Primjerice, ako osjećamo anksioznost u nekoj situaciji te se pokušamo natjerati da se smirimo, neuspjeh u tome vjerojatno će povećati uzinemirenost koju osjećamo, a vrlo skoro možemo postati i ljuti na sebe, tužni jer smo tako "nesposobni" ili "kukavice" i sl. Iako je sasvim u redu i poželjno nastojati si pomoći kada smo uznenimjeni, inzistiranje na kontroli emocija nije dobar način kako to napraviti.

Često naše ideje o tome kako bismo se trebali osjećati u nekoj situaciji uzrokuju više problema nego same emocije jer nas tjeraju na neuspješne i nepotrebne pokušaje izbjegavanja ili kontrole. U mnogim slučajevima, kada se pojave neugodne emocije, najbolje je ne napraviti ništa. Naime, emocije su po prirodi prolazne, kako ugodne, tako i neugodne. Pokušajmo da promijenimo kako se osjećamo često zadražavamo neugodnu emociju dulje nego što bi ona prirodno ostala. To ne znači odustajanje ni bespomoćnost, nego prihvatanje cijelog spektra ljudskih emocija kao dijela života. Na taj način imamo više izbora kako želimo odgovoriti na neku emociju, umjesto da ona odlučuje za nas.

STUDENTSKI STRIP

Uradci studenata diplomske sive učilišne studije Ilustracije na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku pod mentorstvom doc. art. Dubravka Matačovića

PREDSTAVLJAMO SVEUČILIŠNA IZDANJA

Izdavačka djelatnost, kojoj Sveučilište u Osijeku pridaje veliku pozornost, rezultat je neprekidnoga znanstvenog i stručnog rada sveučilišnih djelatnika. Sveučilišni udžbenici, znanstvene knji-

ge, monografije i priručnici djela su koja opsegom i kvalitetom omogućuju samostalno studiranje određenih znanstvenih cjelina i trajni su doprinos afirmaciji i razvitku Sveučilišta u Osijeku.

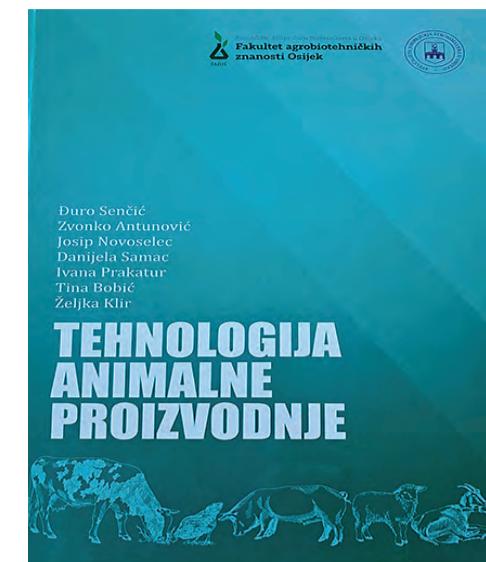
SVEUČILIŠNI PRIRUČNIK

Tehnologija animalne proizvodnje

Autori: prof. dr. sc. Đuro Senčić, prof. dr. sc. Zvonko Antunović, izv. prof. dr. sc. Josipa Novoselec, izv. prof. dr. sc. Danijela Samac, izv. prof. dr. sc. Ivana Prakatur, izv. prof. dr. sc. Tina Bobić i doc. dr. sc. Željka Klir Šalavardić

Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek izdao je sveučilišni udžbenik *Tehnologija animalne proizvodnje* autor: prof. dr. sc. Đure Senčića, prof. dr. sc. Zvonka Antunovića, izv. prof. dr. sc. Josipa Novoseleca, izv. prof. dr. sc. Danijele Samaca, izv. prof. dr. sc. Ivane Prakatur, izv. prof. dr. sc. Tine Bobić i doc. dr. sc. Željke Klir Šalavardić. Udžbenik ima 385 stranica, bogato je ilustriran, a autori u udžbeniku kroz sedam poglavljaja: Uvod, Osnove hranične domaćih životinja, Svinjogradjstvo, Ovcarstvo, Kozarstvo, Govedarstvo i Peradarstvo, detaljno opisuju proizvodne procese u svakoj grani animalne proizvodnje te navode potrebe životinja za hranjivim te biološkim aktivnim tvarima i njihov učinak na procese vezane uz održavanje osnovnih fizioloških funkcija i produktivnost.

Recenziju udžbenika potpisuju: prof. dr. sc.

Anamaria Ekert Kabalin, Sveučilište u Zagrebu, Veterinarski fakultet, Zagreb; izv. prof. dr. sc. Miljenko Konjačić, Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet, Zagreb; izv. prof. dr. sc. Jasna Pintar, Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet, Zagreb; prof. dr. sc. Ivan Radović, Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, Novi Sad i prof. dr. sc. Velimir Sušić, Sveučilište u Zagrebu, Veterinarski fakultet, Zagreb.

Udžbenik je namijenjen studentima prije-diplomskog sveučilišnog i prijediplomskog stručnog studija za module: *Stočarstvo, Specijalna zootehnika, Ovcarstvo, kozarstvo, konjogradjstvo, Hranidba domaćih životinja i Govedarstvo* te poljoprivrednim proizvodnjačima koji imaju priliku u ovom udžbeniku pronaći sve ono što je elementarno za tehnologiju animalne proizvodnje.

ZAŠTO SU (PUB-)KVIZOVI TOLIKO POPULARNI?

Domagoj KOSTANJEVAC

U četvrtak, 25. siječnja 2024. održano je peto popularno-znanstveno događanje u sklopu 12. ciklusa Otvorenog četvrtka kao dijela projekta popularizacije znanosti FUZ&JA Filozofskog fakulteta u Osijeku. Jedan od naših najpoznatijih i najboljih kviza te lovac iz HTV-ova kviza *Potjera* dr. sc. Krešimir S učević Mederal održao je predavanje *Pub-kvizovi - dokona razbijbira, intelektualni sport ili pomoći u obrazovanju?*

Predavanje je izazvalo veliko zanimanje što najbolje pokazuje da se u učionicu 54 naguralo stotinjak ljudi, dok je u učionici 53 još dvadesetak ljudi gledalo prijenos uživo preko YouTube kanala Otvorenog četvrtka. Još tridesetak ljudi pratilo je predavanje preko YouTubea. Sam termin kviz prvi se put spominje 1780., a kvizovi se javljaju u tisku te od 30-ih godina 20. stoljeća u elektroničkim medijima. Pub-kvizovi javljaju se kao *trivia nights* 50-ih godina 20. stoljeća u sjevernoj Engleskoj. Prvo su služili kao sredstvo privlačenja gostiju u dane kad je inače bilo manje gostiju, ali postaju sve popularniji te kreće i kvizaška liga koja je na svom vrhuncu okupljala do deset tisuća ekipa. U Hrvatskoj prvi televizijski kviz krenuo je 1965. te se zvao *Poziv na kviz*. Možda i najpopularniji televizijski kviz jest *Kviskoteka* koja

se počela prikazivati 1981. te je postala fenomen u cijeloj Jugoslaviji. Krajem devedesetih godina počinje *Upitnik*, a nakon toga i *Diplomac*. Zanimljivo je i da su od kraja devedesetih svi kvizovi licencni što otvara potrebu i prostor za stvaranjem novog domaćeg kviza. *Pub-kvizovi* u Hrvatskoj prvo počinju u Zagrebu 2005., a od 2012. kreće teritorijalno širenje po cijeloj Hrvatskoj. Danas se održava oko 150 pub-kvizova tjedno kojih su tematski vrlo šariški: opći, glazbeni, filmski (opći filmski, određeni film, trilogija, serija), sportski, individualni itd. Osim što ima rekreacijski karakter (kviz kao dokona razbijbira), kvizovi imaju i natjecateljski karakter te se tako od 2003. održavaju europska i svjetska prvenstva čime je kviz mislioni sport. Kviz može poslužiti i za marketinške aktivnosti, za edukaciju itd. Zanimljivi su edukacijski kvizovi jer predstavljaju zabavan način pamćenja podataka, učenje s manje stresa, kontekstualizaciju znanja. Igrači kviz pokažu se da brojne informacije zapravo nisu nepotrebne kao što smo mislili, daje se prestiž znanju, a i jača se zanimanje za svijet oko sebe. Zaključak je predavanja da je budućnost kvizova sigurna, ali vidjet će se u kojem će smjeru ići. Na kraju je uslijedila zanimljiva rasprava, a naš predavač spremno je odgovarao na sva pitanja. Otvoreni četvrtak nastavlja s popularizacijom znanosti krajem veljače.